

Innkalling

Utvalg:	Formannskapet
Møtested:	Formannskapssalen
Dato:	21.11.2018
Tidspunkt	Kl. 10:00

Forfall skal meldes via Møteportalen. Kan også meldes til Servicetorget i tillegg, tlf. 75182200.

Vararepresentanter møter kun ved spesiell innkalling.

Med henvisning til forvaltningsloven § 8, 3. ledd, vil en be om at beskjed om mulig inhabilitet blir meddelt Servicetorget.

Forvaltningsloven § 8, 3. ledd:

"Medlem skal i god tid si fra om forhold som gjør eller kan gjøre han ugild (inhabil). Før spørsmålet avgjøres, bør varamann eller annen stedfortreder innkalles til å møte og delta ved avgjørelsen dersom det kan gjøres uten vesentlig tidsspille eller kostnad."

Sakliste

Sak nr.	Sakstittel
075/18	Referatsaker
076/18	Grane Næringsutvikling AS, økonomiske utfordringer
077/18	Planlegging av omorganisering av Grane Næringsutvikling AS
078/18	Bolysttilskudd - Status
079/18	Søknad om gjenkjøp av eiendom fra Grane kommune
080/18	Møteplaner 2019 - Formannskap - Fondsstyre - Administrasjonsutvalget og Kommunestyret
081/18	Økonomiplan 2019-2022 med handlingsplan og budsjett 2019

Trofors, den 14. november 2018

Bjørn Ivar Lamo
Ordfører

for
Anita Mellingen
Konst. rådmann

Grane kommune

ArkivKode: FE - 033
Arkivsak: 18/331
JournalpostID: 18/4194
Saksbehandler: Inger Lise Fløtnes
Dato: 14.11.2018

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
075/18	Formannskapet	21.11.2018

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Referatsaker

Underliggende saker:

034/18, Helsetun - Rapport fremdriftsplan pr. 1. nov 2018

035/18, Møtereferat

036/18, Kartlegging av skog på Statskog SF sin grunn i Nordland

Rådmannens innstilling:

Referatsaker tas til orientering.

Grane kommune

ArkivKode:
Arkivsak: 09/126
JournalpostID: 18/3995
Saksbehandler: Tone Larsen
Dato: 31.10.2018

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
067/18	Formannskapet	07.11.2018
076/18	Formannskapet	21.11.2018

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Grane Næringsutvikling AS, økonomiske utfordringer

Trykte vedlegg:

31.10.2018   63930   Avklaring av situasjon for GNU i 2019

Bakgrunn:

Styreleder i GNU as har bedt om følgende: «Jeg ønsker en sak til formannskapsmøte 7 november hvor vi tar opp, og gir svar på de utfordringer som GNU står overfor fremover, som det vises til i vedlegget fra daglig leder.

GNU er et aksjeselskap som samtidig er kommunens næringselskap. Grane kommune som flertallsaksjonær bidrar med kr 900 tusen i driftstilskudd for 2018, samt 100 tusen til drift av Sentrum næringshage.

I tillegg har Grane kommune betalt GNU for å gjøre noen oppdrag utover det som ligger i avtalen, eksempelvis tilskudd for prosjektledelse av bolyst prosjektet.

Aksjekapitalen er på 575 tusen. Ved utgangen av 2016 var det en opptjent egenkapital på ca det samme (576.893,-)

I 2017 ble det et underskudd på kr 316.783,-. Det betyr at ved inngang til 2018 er egenkapitalen eksklusive aksjekapitalen redusert til ca 260 tusen.

På Generalforsamlingen 7 mai 2018 ble jeg valgt til leder for styret, da Siri K Stabbforsmo hadde frasagt seg gjenvalg. Det viste seg vanskelig å få noen til å påta seg dette vervet, blankt nei fra alle som ble forespurt.

Generalforsamlingen pekte på meg som representant for majoritetseier. Jeg hadde ingen ambisjoner om dette og jeg viste til utfordringer rundt habilitet. Men selskapet måtte ha en leder, og jeg sa meg villig som en overgangs løsning.

Den økonomiske situasjon er klart utfordrende med to ansatte og i prinsippet lønnsmidler til en, etter at prosjektarbeidet med Vefsna regionalpark er sluttført.

Daglig leder Ellen Schjølberg ønsker en avklaring på rammebetingelser videre for selskapet, samt avklaring rundt personell situasjon.

Jeg vil mene det er riktig å innkalle Daglig leder til møtet.

Viser til at jeg er inhabil til å behandle saker med GNU, da jeg er leder for styret.»

Vurdering:

Vedlagt følger skriv datert 20.9.2018 fra daglig leder i GNU as.

Rådmann kommenterer ikke innholdet i brevet utover at enhver organisasjon bør tilpasse driftsnivå etter budsjett.

Å sammenlikne med kommunens budsjett ansees ufornuftig, da kommuneorganisasjonen er adskillig mer kompleks enn GNU as og uforutsette hendelser som påvirker budsjett/regnskap er adskillig mer sannsynlig.

Å starte en samhandling mellom Grane kommune og styret i Gnu as om «Hva vil Grane kommune med GNU as» er fornuftig. Hvordan dette skal startes og hvem som skal være med vil kunne utpeke seg etter en førstegangsdrøfting mellom formannskapet/fondsstyret og styret. Da med vararepresentant for ordfører som er inhabil direkte med hjemmel i lov.

Formannskapet 07.11.2018:**Møtebehandling:**

Daglig leder v/GNU; Ellen Schjølberg orienterte om GNU og økonomiske utfordringer i forhold til 2 hele stillinger; hun sier bl.a.:

Viktig avklaring om GNU kan få noen oppgaver fra kommunen kommende år og hvilke prosjekt som evt. skal videreføres og hva skal GNU jobbe videre med.

Rammen fra Grane kommune er bevilget med 900.000.- i tillegg 100.000.- fra Sentrums næringshage for at GNU gjennomfører oppgaver i forhold til de.

Viktig å være flere ansatte for å kunne fortsette med dette arbeidet og å ha egen næringshage videre.

Viktig med tettere samarbeid i forhold til næringsrelaterte prosjekt videre, mellom GNU og Grane kommune. Tenk på E6 utbyggingen og mye behov framover og næringsareal. Viktig at styret avklarer veien videre med hva fokus bør være.

Bjørn Ivar Lamo forespurte om sin habilitet pga. at han er styreleder for GNU.

Han ble erklært inhabil og fratradte møtet, varaordfører Britt Aune Olsen overtok som ordfører i denne saken.

Det er ønske om ekstraordinær generalforsamling fra Grane kommune innen 01. februar neste år, for å løse ordfører fra styreledervervet. Dette er videreformidlet til leder i GNU, Ellen Shjølberg som tar dette videre med eierne.

Dette er ønskelig fra et enstemmig formannskap.

Forslag til vedtak fra formannskapet:

Saken tas opp på nytt i neste formannskapsmøte, slik at de enkelte parti får tid å behandle saken i sine grupper.

Enstemmig vedtatt

FS- 067/18 Vedtak:

Saken tas opp på nytt i neste formannskapsmøte, slik at de enkelte parti får tid å behandle saken i sine grupper.

Grane Næringsutvikling AS
Industriveien 1
8680 Trofors

20.09.18

Grane kommune

v/Rådmann Tone Larsen
Industriveien 2
8680 Trofors

Avklaring av situasjon angående bemanning av GNU for 2019

Personale:

Grane næringsutvikling as har siden februar 2013 hatt to fast ansatte. Medarbeider Margrethe Jønsson ble fast ansatt fra februar 2013 da det var behov for hennes arbeidskraft i ulike prosjekter. Hun hadde da vært prosjektansatt fra oktober 2010 og konstituert som daglig leder fra våren 2012 og ut året. Margrethe har i de senere år jobbet med mange prosjekt og bistått i daglig drift av GNU. Det var derfor naturlig å gå til fast ansettelse for å opptre i henhold til Arbeidsmiljølovens bestemmelser for bruk av midlertidige ansettelser.

Økonomisk situasjon:

Da jeg ble ansatt som daglig leder hadde selskapet hatt et mindre underskudd i 2011 og 2012. I 2013, 14, 15 og 16 fikk GNU et godt overskudd og hadde ved utgangen av 2016 opparbeidet en kapital på ca. 576.893,- i tillegg til aksjekapitalen på kr. 575.000. I 2017 fikk vi derimot et betydelig underskudd på kr. 316.783,- og ved inngang til 2018 hadde vi redusert bufferen til kr. 260.000,- i tillegg til aksjekapitalen.

I 2018 har de ansatte tilbudt seg å ta en mnds. permisjon uten lønn, har iverksatt «sparemodus, jobber med å finansiere pågående prosjekter og å få inn nye fornuftige prosjekt. Det ligger an til et underskudd, men gjennom ulike tiltak reduseres dette til ca. 100.000,- eller mindre. Styret og daglig leder følger nøye med på situasjonen.

Prosjektmedarbeider har i år jobbet med bolystprosjekt, kulturminneplan, skal bistå med næringsplan samt diverse prosjekt i samarbeid med Lomsdal-Visten, Statskog og friluftsråd. Hun deltar også i GNU s daglige drift av næringshagen og næringsarbeid. En del av dette arbeidet er eksternt finansiert gjennom aktiv søking på prosjektmidler.

Daglig leder jobber med førstelinjetjeneste, har betalt prosjektledelse for et reiselivsnettverk samt deltar på en del andre arenaer/sammenhenger på vegne av Grane kommune. Daglig leder sitter i styret i Vefsna regionalpark og bidrar ellers med erfaringsoverføring, deltagelse i søknadsskriving m.m. Vi ønsker å bidra til at samarbeidet i parken lykkes i tråd med intensjonene om tverrfaglig og kommuneovergripende samhandling om å utvikle området på basis av natur og kultur.

En klargjøring av oppgavefordeling mellom GNU og Vefsna regionalpark er etterspurt i løpet av 2019.

Mulige oppgaver for 2019 og utover der GNU kan bistå:

GNU ønsker å avklare om kommunen også fremover ønsker å bruke GNU til ulike oppgaver ut over det man har som fast kjøp av til førstelinjetjeneste m.m. Fast kjøp av tjenester er kr. 900.000,- for Gnu samt tilskudd til drift av Sentrum Næringshage med kr. 100.000,- som kommer Gnu til gode som tjenestekjøp fra Sentrum Næringshage.

Grane kommune er inne i en spennende tid nå der det kan være behov for å ha en viss utviklingskapasitet:

-Avklaring angående E6 parsell forbi Trofors. Gitt at det blir nye reguleringsprosess kan det være behov for kapasitet til å jobbe med utvikling av sentrum, nye næringsareal m.m. Stedsutviklingsplan kan bli viktig for Grane kommune og for kommunesentret Trofors spesielt.

-Grane kommune må avklare om de fortsatt ønsker å ha status som nasjonalparkkommune og eventuelt søke om dette for å ha lov til å bruke merkevaren som eies av Miljødirektoratet. Det må også avklares om man fortsatt skal ha medlemskap i interesseorganisasjonen Norges nasjonalparker. Dette vil medføre en del arbeid da det er en del kriterier som må oppfylles. Gnu mener at dette arbeidet med fordel kan prosjektorganiseres lokalt. Det kreves også at man deltar i samarbeid rundt nasjonalparkene om verdiskaping m.m. Gnu er i dag kontaktperson i organisasjonen Norges nasjonalparker etter at Grane kommune meldte at de ikke hadde kapasitet. Det å være kontaktperson i organisasjonen Norges Nasjonalparkkommuner vil kunne passe godt med å delta i administrativt utvalg for Børgefjell samt å jobbe for at kommunen oppfyller kriteriene for å kunne bruke merkevaren. Dette forutsetter en viss kapasitet. Når merkevarestrategiene for våre nasjonalparker er ferdige vil det være økt anledning til å omsøke midler nasjonalt og regionalt for å oppfylle kriteriene og tilrettelegge for økt verdiskaping.

-Bolystprosjekt har vært et tiltak som har gått over år og der man har tatt stilling til å videreføre prosjektet fra år til år. GNU ber om avklaring på om det også for 2019 vil bli prioritert å ha en prosjektleder for dette prosjektet.

Medarbeider i GNU har jobbet mye med tilrettelegging av utmarksressurser med skilting og andre tiltak. Her har Gnu jobbet for restmidler fra Fylkesdelplan for lomsdal-Visten, samt omsøkte prosjektmidler forøvrig. På dette feltet er det fortsatt muligheter for å søke om eksterne tilskudd.

Gnu jobber også med videreføring av prosjekter som er påbegynt i sammenheng med prosjekt Vefsna regionalpark, deriblant et sykkelprosjekt. I sykkelprosjektet jobbes det videre sammen med Vefsna regionalpark slik at de sykkel-løypene som er beskrevet også blir skiltet. Her kan også Gnu selge inn prosjektkapasitet fremover.

Det kan også nevnes at styret ved flere anledninger har drøftet økt samarbeid og eventuell samorganisering med øvrige næringssselskap i Vefsna regionalpark. Saken må vurderes med tanke på fordeler og ulemper for Grane kommune. Dette må i neste omgang Grane kommune som majoritetseier, og styret i GNU ta stilling til.

Av hensyn til selskapets drift og seriøs behandling av ansatte er det viktig å vite hvordan Grane kommune ønsker å bruke selskapet og om vi har en viss prosjektportefølje via Grane kommune. Det blir kontinuerlig jobbet med å få inn fornuftige prosjekter som er i tråd med Grane kommunes

kommuneplan, næringsplan m.m. Dette forutsetter som før nevnt en viss kapasitet. Håper også at Grane kommune tenker gjennom om det er behov for bistand på andre felt enn nevnt over, der GNU har kompetanse til å bidra. Gjennom arbeid med næringsplan vil mål, behov og tiltak fremkomme. Det er imidlertid behov for å få noen avklaringer også før planen vedtas. GNU må ha en viss økonomisk forutsigbarhet for å kunne beholde en ekstra medarbeider.

GNU er opprettet som et virkemiddel/apparat for næringsutvikling i Grane kommune. Vi mener å ha jobbet godt med ulike utviklingsprosjekt og oppgaver og har rapportert på resultat av dette gjennom årsmelding, prosjektrapporter og synlige resultat. Vi har også bidratt til aktivt å søke på prosjektmidler for å fremme næringsplanens mål. Vi har på denne måten bidratt til at Grane kommune har fått sin andel av midler som stilles til rådighet regionalt og nasjonalt.

Håper å få en avklaring på disse spørsmål før årets slutt slik at vi har et grunnlag for å planlegge et budsjett og aktivitet for 2019.

Med hilsen

Ellen Schjøberg
Daglig leder
Grane Næringsutvikling AS

Kopi: Ordfører grane kommune

Grane kommune

ArkivKode:
Arkivsak: 09/126
JournalpostID: 18/3965
Saksbehandler: Tone Larsen
Dato: 29.10.2018

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
068/18	Formannskapet	07.11.2018
055/18	Kommunestyret	21.11.2018
077/18	Formannskapet	21.11.2018

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Planlegging av omorganisering av Grane Næringsutvikling AS

Bakgrunn:

Muligheten for å slå sammen og etablere et felles næringssselskap for kommunene Grane, Hattfjelldal og Vefsn er tatt opp av daglig leder og styret i GNU.

De fordeler dette vil kunne ha som GNU peker på er, bredere kompetanse, samt at det vi kunne ha ett styre, og ikke 3 som i dag.

Ordfører ble bedt om å sondere dette med styrelederne i MON ved Jann Arne Løvdahl og Hattfjelldal Vekst ved Asgeir Almås.

Begge de andre styrelederne responderte positivt på å se på en sammenslåing av våre næringssselskap. Men at dette er en prosess som krever en del avklaringer og formelle vedtak. Dette er aktualisert sterkere ved etablering av Vefsna regionalpark.

På denne bakgrunn har styreleder bedt daglig leder i GNU om at tema settes på sakskartet til styret, slik at formelle kontakter og prosess videre kan diskuteres.

Fondsstyret vedtok i sak 023/17 et vedtak hvor intensjonen var å se Vefsna regionalpark og Grane næringsutvikling as mer i sammenheng.

Vedtaket var slik:

«Ihht. Vefsna-fondets formål og vedtekter gis det i perioden 2018-2020 et årlig driftstilskudd til Grane Næringsutvikling as som flg:

- For 2018 kr 900 000,-
- For 2019 kr 900 000,-
- For 2020 kr 950 000,-

I tillegg bevilges kr. 100.000,- for perioden 2018-2019 for drifting av kontorlokaler og utstyr i samarbeid. GNU as velger selv samarbeidspart. *(red adm; dette pkt er senere endret)*

Grane kommune ber om en samhandlingsplan for GNU as og Vefsna Regionalpark i løpet av 2019. Slik at driftssamarbeid og driftsform mellom GNU as og Vefsna regionalpark kan vurderes før utløpet av 2019.

Fondsstyret ønsker at GNU skal være medspiller innen næringsretta arealutvikling.»

Vurdering:

Rådmann ser det som positivt at tema om utvikling av de kommunale næringssselskapene tas opp i Vefsna regionen. Og gjerne med en tydelig avklaring mellom næringssselskapene og regionalparken, slik intensjonen i fondsstyret 023/17.

Grane kommune, som eier av GNU as og som hovedbidragsyter økonomisk må avklare hvordan prosessen i kommunen skal foregå. Ordfører Lamo er pt styreleder i selskapet og vil være inhabil i beslutningstaking på vegne av Grane kommune.

Saken fremmes som en prosesssak til kommunestyret, for at kommunestyret kan gi de nødvendige fullmakter til de som skal representere Grane kommune i prosessen.

Det er både administrative og politiske interesser i prosessen. GNU as har vært en stor bidragsyter til kommuneadministrasjonens saksbehandling i nærings saker og en viktig pådriver for bedre samhandling kommune-GNU.

Politiske er det både økonomiske-, lokale nærings- og utviklingsinteresser og sannsynligvis styringsinteresser, som skal ivaretas i en slik sammenslåing.

Rådmann anbefaler at det startes opp de politiske prosessene sammen med daglig leder i GNU as. Når samhandlingsmulighetene er avklart. Det er viktig for Grane kommune at vi viderefører kommunens førstelinjetjeneste opp mot grundere, næringsdrivende og søkere i næringssselskapet.

Rådmannens innstilling:

Grane kommune er positiv til at det startes en prosess hvor kommuene Vefsn, Hattfjelldal og Grane har som mål å samhandle om næringsutvikling gjennom felles næringssselskap.

Grane kommune ber om at det i samme prosess avklares med Vefsna regionalpark om samhandling og rollefordeling. Dette gjelder både vedr oppgaveporteføljen og for personell.

Grane kommunestyre delegerer til følgende representanter å delta i prosessen

Representanter .....

Vararepresentanter .....

Grane kommunestyre delegerer til Fondsstyret/Vefsnafondet å ta avgjørelser av ikke prinsipiell karakter, dersom slike avklaringer er nødvendig i prosessen.

Det forutsettes at styret i GNU as tar arbeidsgiveransvaret og gjennomfører de nødvendige prosesser og tiltak ovenfor ansatte i GNU as.

Formannskapet 07.11.2018:

Møtebehandling:

Bjørn Ivar Lamo forespurte om sin habilitet pga. at han er styreleder for GNU.

Han ble erklært inhabil og fratrådte møtet, varaordfører Britt Aune Olsen overtok som ordfører i denne saken.

Forslag fra Einar Jakobsen:

Saken utsettes til neste møte, i forhold til at behandling av sak 67/18 ble utsatt til neste møte.

Enstemmig vedtatt.

FS- 068/18 Vedtak:

Saken utsettes til neste møte, i forhold til at behandling av sak 67/18 ble utsatt til neste møte.

Grane kommune

ArkivKode: FE - 223, FA - L05
Arkivsak: 17/180
JournalpostID: 18/4145
Saksbehandler: Inger Lise Fløtnes
Dato: 09.11.2018

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
078/18	Formannskapet	21.11.2018

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Bolysttilskudd - Status

Sammendrag:

Formannskapet hadde følgende sak til behandling 15.03.17, sak 015/17:

Bolyst 2017 – Status – Disponering av vedtatte midler / Godkjenning av prosjektoppgaver.

I vedtaket ble det blant annet godkjent at Bolystgruppen kunne tildele bolysttilskudd på tilsammen kr. 800.000,- (4x200.000,-). Dette tilskudd skulle gå til etablering av ny boenhet i egen bolig; utleiedel.

Følgende kriterier for tildeling av bolysttilskudd til etablering av ny boligenhet i egen bolig i Grane kommune var gjeldende:

- Kr. 200.000,- i bolysttilskudd ved etablering av ny boenhet i egen bolig; utleiedel. (omgjøring/restaurering) tildeles 4 stk. etter godkjent søknad.
- Kriterier til den nye boenheten:
  - Brukes ikke som utleiedel pr. i dag
  - Egen inngang
  - Eget bad/toalett og kjøkken
  - Min. 1 soverom
  - Min. 45 kvm.
  - Modernisert
  - Godkjent som utleiedel
  - Forpliktet leietid: 5 år (utleier)
- Arbeidet med boligen skal være igangsatt innen et år fra tilsagn om bolysttilskudd er gitt.
- Tilskuddet utbetales i 2 omganger:
  1. Kr. 100.000,- i tilskudd utbetales når følgende er oppfylt:
    - Fremleggelse av godkjent byggesøknad.
  2. Kr. 100.000,- i tilskudd utbetales når følgende er oppfylt:
    - Fremleggelse av ferdigattest på boligen.
    - Avtalt leieforhold / signert husleiekontrakt.
    - Leietaker må være registrert som bosatt i Grane kommune på omsøkte adresse.
- Tidligere mottakere av bolysttilskudd, vil ikke få innvilget nytt bolysttilskudd.

4 fikk tilsagn om tilskudd og status pr. i dag; over 1 år etter tilsagnet er:

- * En har mottatt første del av tilskuddet; kr. 100.000,- etter å ha fått godkjent byggesøknad. Utleiedel er ferdigetablert, men mangler siste godkjenning for å få utbetalt siste del av tilskuddet; kr. 100.000,-. Dette er:
  - Fremleggelse av ferdigattest på boligen.
  - Avtalt leieforhold / signert husleiekontrakt.
  - Leietaker må være registrert som bosatt i Grane kommune på omsøkte adresse.
- * En har mottatt første del av tilskuddet; kr. 100.000,- etter å ha fått godkjent byggesøknad. Det blir foretatt kontroll uke 46 for å sjekke om søker holder seg innenfor kriteriene, da det er purret på oppstart som skulle vært i gang innen 31.10.18.
- * To tilskudd er trekt tilbake da søkere ikke lenger oppfyller kriteriene for å motta bolysttilskuddet. Dette gjelder følgende pkt.:
  - Fremleggelse av godkjent byggesøknad.
  - Arbeidet med boligen skal være igangsatt innen et år fra tilsagn om bolysttilskudd er gitt.

Status pr. nå er at Bolystgruppen fortsatt disponerer kr. 400.000,- i Bolysttilskuddsmidler. Bolystgruppen hadde møte 8. nov. for å drøfte hvordan midlene kan tildele disse på nytt. Det ble konkludert med at oppføring av eneboliger, som det ble gitt tilskudd til i både 2012 og 2013 var mest suksessfullt, alt tatt i betraktning. Og det er ønskelig å få flere til å etablere seg med egen bolig i Grane.

Bolystgruppen ønsker å tildele 4 tilskudd á kr. 100.000,- med følgende kriterier:

- Det stilles gratis tomt i kommunale boligfelt.
- Det gis 5 års fritak for eiendomsskatt.
- Det åpnes for spredt boligbygging innenfor godkjent reguleringsplan, på godkjent utskilt tomt. Det gjelder ikke våningshus på landbrukseiendom.
- Oppføring av bolig skal være igangsatt senest 1 år etter at tilsagn er gitt, der godkjent komplett byggesøknad ligger til grunn.
- Tilskuddet gis kun til privatpersoner og mottakere av tilskuddet må selv bosette seg i boligen.
- Før utbetaling av tilskuddet må mottakere være registrert som bosatt i Grane kommune på byggeadressen.
- Tilskuddet utbetales ved fremleggelse av ferdigattest på boligen.
- Tidligere mottakere av bolysttilskudd, vil ikke få innvilget nytt bolysttilskudd.
- Mottakere av bolysttilskudd vil ikke få innvilget etableringstilskudd i tillegg.
- Det gis ikke bolysttilskudd til rivingsobjekt, oppføring av bolig etter brann, vei ombygging eller annet forhold som utløser erstatning
- Mottakere av bolysttilskudd som flytter fra kommunen innen 5 år etter mottatt tilskudd, må betale tilbake en forholdsvis del av tilskuddet.

Bolystgruppen trenger formannskapetets godkjenning på om de kan tildele 4 gratis tomter i kommunale boligfelt, sånn som tidligere år.

Bolystgruppen arrangerte Boligkonferanse 16. oktober, der det var både dagmøte med boligentr. og andre interessenter, samt et kveldemøte/dialogmøte mellom disse boligentr. og evt. kunder. Denne dagen var en absolutt suksess, man fikk presentert kommunens behov for leilighetsbygg for leie, men også kjøp. Og man fikk sett at flere ønsker å etablere seg i Grane med bygging av egen bolig.

Vurdering:

I lys av Boligkonferansen er nok dette rette tidspunktet å lyse ut bolystilskudd på nytt, og for å gjøre det mest mulig attraktivt, så er det en fordel å kunne tildele gratis tomt i kommunale boligfelt i tillegg.

Man begynner også å se behovet for å etablere nytt sentrumsnært boligfelt på Trofors, men dette må evt. tas som egen sak og behandles i flere politiske utvalg. Det bør vurderes å få etablert nytt boligfelt allerede i 2019/2020.

I tillegg er det nok behov for å klargjøre de ca. 30 ledige tomtene i Brennhaugen boligfelt sånn at man kan få presentert disse attraktive tomtene som er sørvendt og med utsikt til elv og vakker natur, og såpass nært Vefsn at evt. jobbpendling ikke virker uoverkommelig. Det kan med fordel slås sammen flere tomter i dette boligfeltet sånn at kommunen kan tilby store landlige tomter til en billig pris.

Rådmannens innstilling:

Bolystgruppen gis anledning til å tildele 4 gratis tomter i kommunale boligfelt i Grane. Dette skjer i samråd med Teknisk/Næringsavdelingen. Dette tilbudet gis i tillegg til bolystilskudd som tildeles etter godkjente søknader.

Grane kommune

ArkivKode: FE - 610
Arkivsak: 18/316
JournalpostID: 18/4183
Saksbehandler: Arne-Martin Husby
Dato: 14.11.2018

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
079/18	Formannskapet	21.11.2018

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Søknad om gjenkjøp av eiendom fra Grane kommune

Trykte vedlegg:

24.10.2018	63749	Kjøp av eiendommen gnr. 49/317 i Grane kommune
24.10.2018	63750	Ang. eiendommen gnr. 49/317 i Grane kommune
14.11.2018	64178	Kart Gnr. 49 Bnr. 1, Bnr. 316 og Bnr. 317

Sammendrag:

Erik Paulsen søker i brev av 22.10.18 om å få kjøpe tilbake tomtearealet gnr. 49 bnr. 317 som ble fradelt hans eiendom gnr. 49 bnr. 1 og solgt til Grane kommune i 2010 for kr. 62 643,-.

Bakgrunnen for denne fradelingen og salget til kommunen var at dette arealet på 2745 m² skulle videreselges til Grane Treindustri når ekspropriasjonssaken for erverv av tomta gnr. 49 bnr. 316 til Grane Treindustri var gjennomført. Dette for at Grane Treindustri kunne bygge ny adkomstveg til industrianlegget på egen tomt iht. reguleringsplanen for Grane Treindustri.

Helge Havdal er eier av virksomheten Grane Treindustri og industritomta gnr. 49 bnr. 316. Havdal har i brev av 22.10.18 bekreftet at han ikke ønsker å kjøpe gnr. 49 bnr. 317 fra Grane kommune som tilleggsareal til sin virksomhet.

Erik Paulsen bygger nå ny adkomstveg til industritomta og til skogsbilveien til Holet. Dette er også bakgrunnen for at han ønsker å kjøpe tilbake bnr. 317 slik at mesteparten av vegen blir bygd på hans eiendom. Vegbyggingen utføres for øvrig i samråd med Helge Havdal.

Vurdering:

Ettersom Helge Havdal ikke ønsker å kjøpe bnr. 317 som tilleggsareal til industritomta bnr. 316 slik som opprinnelig plan var, kan bnr. 317 selges til andre da Grane kommune ikke har behov for dette arealet.

Spørsmålet er om det kan være andre interesserte til tomta enn Erik Paulsen og om eiendommen bør kunngjøres for salg. Eiendommen er regulert til industriformål, og i dette tilfellet er det lite trolig at det er andre interesserte pga. eiendommens beliggenhet, beskaffenhet og størrelse. Eiendommen kan derfor selges tilbake direkte til opprinnelig eier uten kunngjøring av at eiendommen er til salgs.

Eiendommen ble solgt til Grane kommune for kr 62 643,-. Det vil derfor være naturlig at eiendommen selges tilbake til Erik Paulsen for samme kjøpesum.

Rådmannens innstilling:

Erik Paulsen gis tilbud om å kjøpe tilbake gnr. 49 bnr. 317 for kr. 62 643,-. Dersom tilbudet aksepteres inngås kjøpekontrakt mellom partene, og skjøte utstedes av Grane kommune når kjøpesummen er overført til kommunen.

Erik Paulsen
Granevegen 78
8680 Trofors

GRANE KOMMUNE			
JP.ID	18/2872	Dok.nr.:	18/316-1
24 OKT 2018			
Ark. kode:	610		
Behandling		Avd.:	
S	R	ID	T/N
Off	☒ Ikke off	Himl.	

Grane Kommune
8680 Trofors

KJØP AV EIENDOMMEN GNR 49 BNR 317 I GRANE KOMMUNE.

Jeg solgte eiendommen Gnr 49 Bnr 317 til Grane Kommune for kr 62.643.-. Denne eiendommen ble fradelt min eiendom Gnr 49 Bnr 1.

Jeg ser at denne eiendommen ikke er benyttet til noe fra Grane Kommune sin side og jeg ønsker derfor å kjøpe tilbake Gnr 49 Bnr 317 for kr 62.643.-.

Trofors 22.10.2018

Erik Paulsen

Helge Havdal
Ringvegen 36,
8680 Trofors

GRANE KOMMUNE		
JP.ID 18/3873	Dok.nr.: 18/316-2	
24 OKT 2018		
Ark.kode:	610	
Behandling	Avd. T/N	
S	R	D
☒	☐	☐
Off.	Ikke off.	Utliml.

Grane Kommune
8680 Trofors

ANGÅENDE EIENDOMMEN GNR 49 BNR 317 I GRANE KOMMUNE.

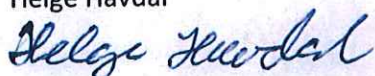
Jeg er kjent med at eiendommen Gnr 49 Bnr 317 i Grane Kommune ble solgt fra Erik Paulsen til Grane Kommune for kr 62.643.-.

Denne eiendommen ligger i nærheten av min virksomhet Grane Treindustri. Jeg har ikke anledning eller ønske om å kjøpe eiendommen Gnr 49 Bnr 317 som tilleggsareal til min virksomhet.

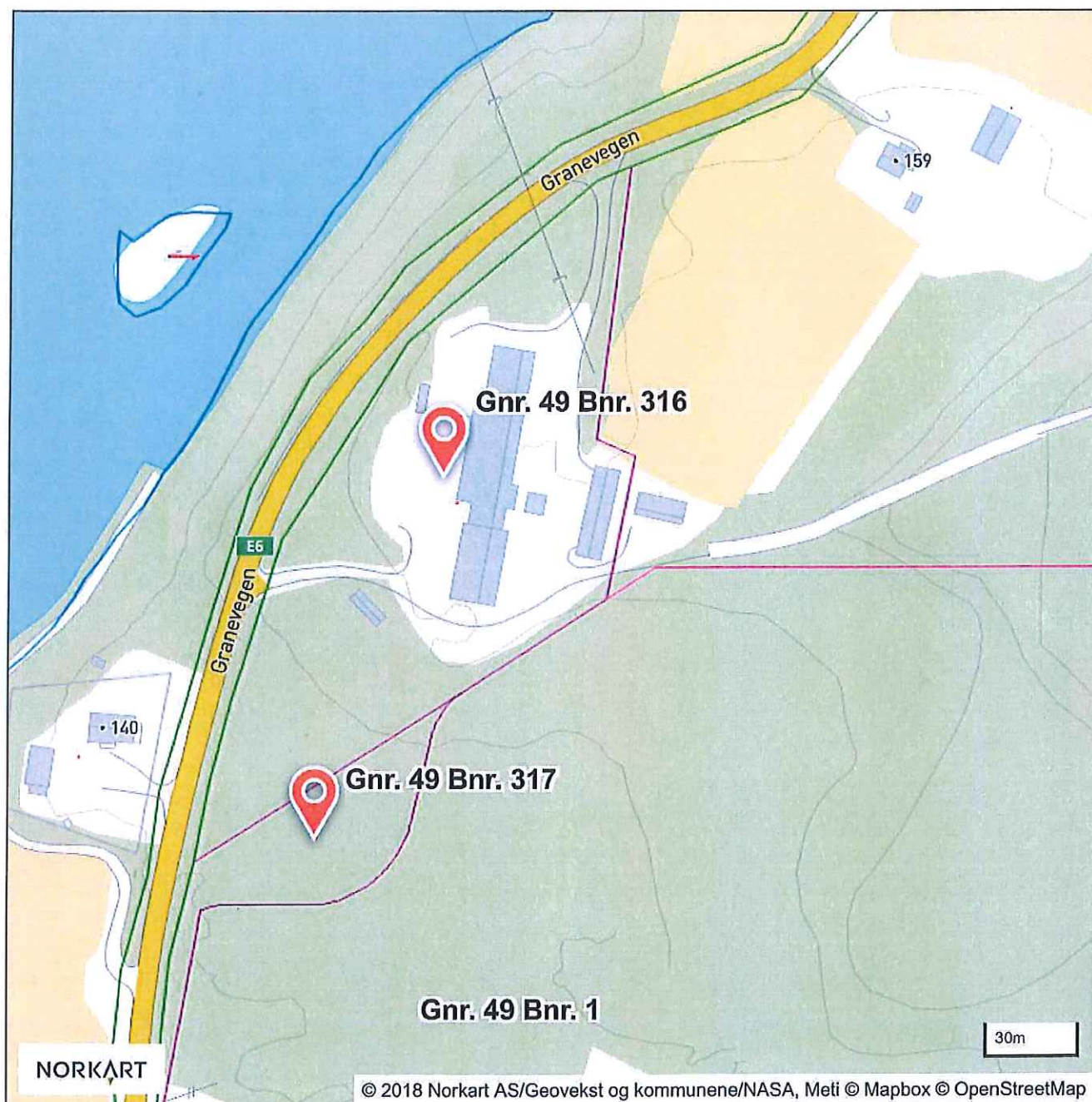
Dette som en orientering til dere.

Trofors 22.10.2018

Helge Havdal

Grane kommune

Grane kommune

ArkivKode: FE - 033
Arkivsak: 18/281
JournalpostID: 18/4085
Saksbehandler: Inger Lise Fløtnes
Dato: 05.11.2018

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
080/18	Formannskapet	21.11.2018
	Kommunestyret	

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Møteplaner 2019 - Formannskap - Fondsstyre - Administrasjonsutvalget og Kommunestyret

Sammendrag:

Forslag til møteplan 2019:

Formannskapet	Fondsstyret (Vefsna)	Administrasjonsutvalget	Kommunestyret
13.02.19	13.02.19	13.02.19	27.02.19
13.03.19			
24.04.19			10.04.19
15.05.19	15.05.19		
12.06.19		12.06.19	19.06.19
04.09.19	04.09.19		25.09.19
09.10.19			16.10.19
06.11.19		06.11.19	
27.11.19	27.11.19		20.11.19
			19.12.19 *)
Møtestart kl. 10.00	Møtestart kl. 10.00	Møtestart kl. 10.00	Møtestart kl. 18.00
			*) = Dagmøte

Rådmannens innstilling:

Møteplaner 2019 for Formannskap - Fondsstyre - Administrasjonsutvalget og Kommunestyret vedtas.

Grane kommune

ArkivKode: FE - 150
Arkivsak: 18/207
JournalpostID: 18/4167
Saksbehandler: Rigmor Tverå
Dato: 14.11.2018

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
081/18	Formannskapet	21.11.2018
	Kommunestyret	

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Økonomiplan 2019-2022 med handlingsplan og budsjett 2019

Trykte vedlegg:

14.11.2018	64176	Kontrollutvalg(budsj.forslag 2019 KU+REV)
14.11.2018	64177	Økonomiplan Grane kommune 2019-2022

Sammendrag:

Rådmannen legger fram driftsbudsjettet for 2019, uten store endringer fra budsjett 2018. Fra 2017 til 2018 fikk Grane kommune 1,2 % økte bevilgninger fra Staten. Fra 2018 til 2019 er det gitt 2,5 % økte bevilgninger (utgjør kr. 2,8 mill). Den nominelle veksten i kommunesektorens frie inntekter fra 2018 til 2019 er anslått til 2,8 % for Nordland. På landsbasis 2,9%.

I Nordland har 16 av 44 kommuner en vekst som er høyere enn, eller lik veksten på landsbasis. Størst vekst har Leirfjord kommune med 6,3 prosent, mens Vega kommune har lavest vekst med -0,5 prosent.

Avdelingsbudsjettene:

Alle avdelinger opprettholder driftsnivået som i 2018.

Sentraladministrasjonen innfører gebyr på papirfaktura fom. 01.01.2019. Dette for å kompensere for porto og andre utgifter. Dette gebyret har de fleste bedrifter og kommuner innført tidligere. Det innføres også digital tjeneste svar inn/ut.

Oppvekst- og kultur har fått økning i budsjettet som følge av lovendringer. Gratis kjernetid i barnehage og lovpålagt pedagogtetthet både i barnehage og skole. Økt tilskudd til privat barnehage som følge av økt driftstilskudd pr. barn. Innført kommunalt samarbeid på akuttberedskap i barnevern.

Teknisk etat: Økt kostnad brøyteberedskap. Økte strømutfgifter.

Helse- og omsorg: Kommunelege 1 tar del av spesialutdanningen sin, innleie av vikarer i hans fravær. Jordmorressurs inn i budsjett igjen. Ikke mulig for helsesjef å ivareta jordmortjenesten på sikt.

NAV: Økning av utgifter til sosiale stønader. Posten ble redusert i 2018, men reduksjonen var ikke gjennomførbare, og måtte tilbakeføres i budsjett 2019.

Politiske styringsorganer: Kommunevalg i 2019. Budsjettet styrket med kr. 150.000.

Det jobbes kontinuerlig med sykefravær.

Seniorpolitikken i Grane kommune er forankret i lønnspolitisk plan og har følgende ordlyd pr. i dag:

Seniorpolitikken inntretr fom. fylte 62 år.

Det gis kr. 10.000,- ekstra for denne aldersgruppen i 100 % stilling, hvert år fram til pensjonsalder ved fylte 67 år.

Tillegget gis automatisk.

I stedet for tillegget kan det avtales redusert arbeidstid eller fridager som tilsvarer dette beløpet.

Denne ordningen foreslås avvirket fom 2019.

Dette med bakgrunn at den ikke lenger har den funksjon som var opprinnelig ment, ved å få flere til å stå lenger i jobb og større mulighet for å kombinere jobb og fritid.

Det finnes nå mange gode løsninger med tilrettelegginger og mulighet i dagens ordninger vedr. Pensjon/ arbeid/tilrettelegging. Dagens ordning er kostnadskrevenne samtidig som det er et viktig poeng at kommunen må prioritere.

Formannskapet fikk presentert statsbudsjettet 2019 i sitt møte 7.nov 2018. Her ble det skissert at driftsnivå som 2018-budsjett la opp til skal videreføres i 2019.

Vurdering:

Rammebudsjett pr avdeling:

Område		Budsjett 2019	% endring
1	Sentraladministrasjon	13 791 470	4
2	Oppvekst- Kultur	36 999 596	3
4	Teknisk	21 115 666	*8
5	Helse- omsorg	37 962 735	** -4
6	Nav (u/flyktning)	1 974 327	13
7	Politiske styringsorganer	6 595 875	2

*Økte avskrivninger fra 2018 (utgjør ca.kr. 300 000)

**Økt tilskudd ressurskrevende brukere. Økt inntekt kr. 2,3 mill i 2019.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat på ca 3 %. Det er et godt netto driftsresultat. Årsaken til økt netto driftsresultat er bl.a tilskudd som gis i forbindelse med bosetting av flyktninger og økt tilskudd ressurskrevende brukere.

Låneopptak og investeringer

I økonomiplanen er det lagt opp til låneopptak 2019 på kr 46,6 mill (herav sykehjem 45 mill) og i 2020 kr 13 mill (herav sykehjem 10 mill). Langsiktig gjeld bør ikke overstige 50 % av driftsinntektene. Ved låneopptak til nytt helsetun overskrides denne grensen. Investeringer bør ligge lavt de nærmeste årene for å holde driftskostnadene nede.

UB	R 2016	R 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022
Langsiktig lånegjeld**							
(eks. pensjonsforpl.)	79 369	80 851	92 890	138 890	143 655	138 565	133 440
Driftsinntekter*							
	158 527	165 877	153 990	160 807	164 000	167 300	170 600
% av driftsinntekter							
	50,1	48,8	60,3	86,3	87,6	82,8	78,2

*Årene 2020-2021 påslag på 2 % økning av driftsinntekter.

**I tabellen B 2018 – B 2022 er opptak nye lån lagt inn.

2018 låneopptak 18,5 mill

2019 låneopptak 46,0mill (herav nytt sykehjem kr 45 mill)

2020 låneopptak 13 mill (herav nytt sykehjem kr 10 mill)

2021 låneopptak 3 mill

2022 låneopptak 3 mill

Tabellen ovenfor viser utviklingen i kommunens langsiktige gjeld eksklusiv formidlingslån fra 2016 og ut budsjettåret 2022.

Langsiktig gjeld bør ikke overstige 50 % av driftsinntektene.

For å kunne realisere nytt sykehjem, må denne grensen overskrides. I økonomiplanperioden er skissert låneopptak på kr 55 mill. til nytt sykehjem. Eksakt lånebeløp blir kjent når tilbud på sykehjemmet er på plass.

Grane kommune anbefales å holde investeringskostnadene nede på et minimum videre i økonomiplan perioden. Estimert låneopptak i 2021 og 2022 er kr. 3 mill. Hvis låneopptaket holdes nede, og avdragene betales fortløpende, vil gjeldsbyrden minke.

Totale avdrag vil fom 2020 utgjøre ca 8 mill. pr. år. Hvis vi da låner 3 mill pr. år, vil gjeldsbyrden minke med 5 mill pr. år.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i rente- og avdragsutgiftene totalt i kommunen. Utreignet etter 2,5% i 2019 og 3% rente fom 2020-2022. Det økonomiske presset vil bli størst i 2021.

I 2022 vil lån tatt opp i 2005-2006 og 2011 være nedbetalt. Avdragene minker da med 850.000 sammenliknet med dagens tall. Kr. 850.000 vil da bli frigitt til drift, og det blir litt romsligere driftsmessig. Dette under forutsetning at investeringskostnadene holdes nede.

	R 2016	R 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022
Renteutgifter	1 930	1 701	2 780	3 107	4 044	4 136	3 962
Renteinntekt	972	983	700	800	900	900	900
Avdrag på lån	6 212	6 428	6 494	7 085	7 765	8 300	7 589

(tall i hele tusen)

**I tabellen B 2018 – B 2022 er opptak nye lån lagt inn.

2018 låneopptak 18,5mill

2019 låneopptak 46,0mill (herav nytt sykehjem kr 45mill)

2020 låneopptak 13mill (herav nytt sykehjem kr 10mill)

2021 låneopptak 3mill

2022 låneopptak 3mill

Gebyrregulativet

Gebyrer som kommunen fritt kan øke, er økt med 3 %.

Gebyrer hvor det er statlige bestemmelser om gebyrstørrelsen, er gebyrer satt med maksimalt gebyr.

Gebyrer som er fastsatt av staten er ikke ajour før i slutten av desember.

Betaling for trygghetsalarmer er som tidligere år satt til selvkost.

Rådmannens innstilling:

1. Grane kommunestyre vedtar Økonomiplan 2019 – 2022 med handlingsprogram, budsjett 2019.
2. Den kommunale inntektsskatteøren for 2019 for personlige skattytere og dødsbo skal være den av Stortingets høyeste fastsatte sats. Den kommunale inntektsskatteøren for 2019 for elektrisitetsverk som lignes etter skattelovens § 19 e, skal være i samsvar med høyeste lovlige sats.
3. I medhold til eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2019:
  - Hytter og hus 4 promille
  - Næringseiendom 7 promille
  - Kraftverk og kraftnettet 7 promille
4. Driftsbudsjettet 2019 vedtas med følgende netto ramme:

Område		Budsjett 2019
1	Sentraladministrasjon	13 791 470
2	Oppvekst- Kultur	36 999 596
4	Teknisk	21 115 666
5	Helse- omsorg	37 962 735
6	Nav (u/flyktning)	1 974 327
7	Politiske styringsorganer	6 595 878

5. Grane kommune vedtar gebyrregulativ som presentert i Økonomiplan 2019 – 2022 med handlingsprogram, budsjett 2019.
6. Seniortillegget avvikles fom 01.01.2019.
7. Investeringsramme for Grane kommunes investeringsbudsjett 2019 settes til 54,62 mill.
Finansiering: Låneopptak kr. 46.620.000
Bruk fond kr. 8.000.000

INDRE HELGELAND KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT
... et interkommunalt samarbeid mellom ...
Grane – Hattfjelldal – Hemnes – Lurøy - Nesna – Rana - Vefsn

Til:

Grane kommune

v/økonomisjef

- post@grane.kommune.no

- rigmor.tvera@grane.kommune.no

Deres ref.:

Vår ref.:

Korgen, den:
04.09.2018

**BUDSJETTFORSLAG 2019 FOR
KONTROLLUTVALGET OG REVISJONSTJENESTENE.**

Vedlagt følger budsjettforslag 2019 for kontrollutvalget og revisjonstjenestene i Grane. Kontrollutvalget vedtok i møte den 04.09.2018 under sak 029/18 å oversende følgende budsjettforslag:

- Kr. 181.180,- som kontrollutvalgets egne driftsutgifter for 2019
- Kr. 445.000,- som revisjonsutgifter for 2019

Kontrollutvalget ber med dette administrasjonen innarbeide ovennevnte budsjett-tall i kommunens budsjettutkast samt at vedlagte dokument «Budsjettforslag 2019 ...» fra KU vedlegges saken når kommunens budsjett behandles i formannskapet og i kommunestyret.

Ta gjerne kontakt dersom det er spørsmål til ovennevnte.

Med vennlig hilsen

_____
sign.
Knut Soleglad
kontrollutvalgets sekretær

Vedlegg: Budsjettforslag 2019 for kontrollutvalget og revisjonstjenestene i Grane kommune, datert 04.09.2018 (pdf-fil)

Postadresse:	Indre Helgeland Kontrollutvalgssekretariat, Sentrumsveien 1, 8646 KORGEN
E-mailadresse:	knut.soleglad@hemnes.kommune.no
Hjemmeside:	www.ihkus.no
Telefax:	75 19 71 01 attn.: Knut Soleglad
Telefon:	95 14 47 81 (mobil) 75 19 70 00 (s.bord)

BUDSJETTFORSLAG 2019
for
KONTROLLUTVALGET og REVISJONSTJENESTENE
I
GRANE KOMMUNE

Det er § 18 1.ledd i KU-forskriften som gir bestemmelsen for budsjettbehandling av kommunens kontroll- og revisjonsarbeid, bl.a. at kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og tilsynsarbeidet skal følge formannskapetets innstilling til kommunestyret.

Kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen er organisert slik at det er kontrollutvalget som foreslår budsjetttrammen for kontrollutvalgets egen virksomhet samt kommunens revisjonsutgifter. Kontrollutvalgets sekretariat (Indre Helgeland Kontrollutvalgsekretariat) vedtar i hht. vedtekter selv sitt budsjett som oversendes til administrasjon for innarbeidelse i kommunens samlede budsjetter.

Kontrollutvalgets budsjettforslag for sin egen virksomhet og for revisjonsutgiften ble vedtatt av kontrollutvalget i møte den 04.09.2018 (KU-sak 0029) med følgende beløp:

- For revisjonstjenestene: **kr. 445 000**
- For kontrollutvalgets egen virksomhet: **kr. 181 180** (jfr. nedenfor samt vedlegg)

	Sum	Fordelt pr. aktivitet				
		Ordinære møter KU	Styre-møter Sekretar.	Felles-samling Regional	Fagkonferanse Nasjonal	Kontingent "FKT"
Møtegodtgjørelse	14 000	12 500	1 500	-	-	-
Tapt arbeidsfortjeneste	86 100	34 440	10 332	13 776	27 552	-
Arbeidsgiveravgift	5 105	2 394	603	703	1 405	-
Beverting	750	750	-	-	-	-
Opplæring og kurs	38 000	-	-	10 000	28 000	-
Reiser, diett, bil m.m.	37 225	3 075	2 460	2 050	29 640	-
Kontingent	-	-	-	-	-	-
Sum	181 180	53 159	14 895	26 529	86 597	-

Budsjettforslagets hovedforutsetninger:

- Det gjennomføres 5 KU-møter og 3 styremøter i KU-sekretariat.
Styret i KU-sekretariatet har 1 representant fra Grane som belastes KU-budsjettet.
- Det holdes én fellessamling for alle KU-medlemmene fra de 7 samarbeidende kommunene.
- Det gis mulighet til 4 deltakelser i løpet av året på nasjonale fagkonferanser.
- KU-Grane er ikke medlem i FKT (Forum for Kontroll og Tilsyn).
- "Regler om møtegodtgjørelse til de folkevalgte i Grane kommune - gjeldende for valgperioden 2015-2019" (vedtatt i KST-sak 074/15) er lagt til grunn i budsjettforslaget.

Kontrollutvalget i Grane
04.09.2018

Detaljerte spesifikasjoner til budsjettforslaget for KUs egen virksomhet:

Møtegodtgjørelse:

- KU-leder og medlem honoreres likt med kr. 500/møte		
KU-møte:	Leder + 4 medl. à 500/møte x 5 møter	12 500
Styremøte, KU-sekretariat:	Kr. 500/møte x 3 møter/år x 1 medl.	1 500
		14 000

Tapt arbeidsfortjeneste:

- Høyeste beløp for legitimert tap = 0,6% pr. dag av ordførers godtgjørelse (= 4.304/dag, = 574/time)		
- Ordførers godtgjørelse er 75% av stortingsrepresentants lønn = 956.463x0,75 = 717.347,- (fom 1/5-18)		
KU-møte:	3 medl. à 574/t x 4t/møte x 5 møter	34 440
Styremøte, KU-sekretariat:	1 medl. à 574/t x 6t/møte x 3 møter	10 332
Fellessamling:	3 medl. à 574/t x 8t/dag x 1 dager	13 776
Fagkonferanse:	3 medl. à 574/t x 8t/dag x 2 dager	27 552
		86 100

Arbeidsgiveravgift:	5,1% av møtegodtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste	5 105
----------------------------	---	-------

Beverting:

KU-møte:	5 møter à kr. 150,-	750
----------	---------------------	-----

Opplæring og kurs:

Fellessamling, samarb. KU'er	5 deltakelser à kr. 2.000 (inkluderer kursavgift/overnatt.)	10 000
Fagkonferanse:	4 deltakelser à kr. 7.000 (inkluderer kursavgift/overnatt.)	28 000
		38 000

Reise, diett, bil m.m.:

KU-møte:	Kr. 4,10/km x 30km/medl. x 5 medl. x 5møter	(bil)	3 075
Styremøte, KU-sekretariat:	Kr. 4,10/km x 200km/medl. x 1 medl. x 3møter	(bil)	2 460
Fellessamling:	Kr. 4,10/km x 100km/medl. x 5medl. x 1samling	(bil)	2 050
Fagkonferanse (t/r flyplass):	Kr. 4,10/km x 100km/medl. x 4delt. x 1konferanse	(bil)	1 640
Fagkonferanse (t/r Garderm.):	Kr. 7.000/deltakelse x 4deltakelser x 1konferanse	(fly/tog)	28 000
			37 225

Detaljerte spesifikasjoner til budsjettforslaget for revisjonstjenestene:

Revisjonshonorar for 2019:	445 000
(beregnet som fast pris for X ant. timer regnskapsrevisjon, attestasjoner samt forvaltningskontroller)	

Grane kommune
Midt i blinken

ØKONOMIPLAN 2019- 2022
MED HANDLINGSPROGRAM
BUDSJETT 2019

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	4
1.1	Innledende kommentarer budsjett 2019	4
1.2	Visjon	5
2	Generelt om økonomiplanen.....	5
2.1	Kommunelovens bestemmelser	5
3	Rammebetingelser	6
3.1	Befolkningsutvikling og prognoser	6
3.2	Statsbudsjettet 2019	11
3.3	<i>Kommunene i Nordland</i>	12
3.3.1	<i>Vekst i frie inntekter fra 2018 til 2019</i>	12
3.3.2	<i>Frie inntekter korrigert for variasjoner i utgiftsbehov</i>	12
3.3.3	<i>Finansielle indikatorer</i>	12
4	Felles inntekter og finans	13
4.1	Skatter – Rammetilskudd - Konesjonskraft.....	13
4.1.1	Skatter	13
4.1.2	Rammetilskudd	14
4.1.3	Konesjonskraft.....	14
4.2	Lånekostnader	14
4.3	Utlån.....	16
4.3.1	Næringslån.....	16
4.4	Avskrivninger	16
5	Hovedoversikter	17
5.1.1	Økonomisk oversikt drift.....	17
5.1.2	Budsjettskjema 1A drift	18
5.1.3	Anskaffelse og anvendelse av midler.....	19
6	Tjenesteområder	20
6.1	Budsjett resultatenheter	20
6.2	Ressursbruk/ oversikt ansatte.....	21
6.2.1	Sykefravær og sykefraværsutvikling:	21
6.2.2	Vikarbruk	22
6.2.3	Kompetanseutvikling	22
6.2.4	Rekruttering.....	22
6.2.5	Seniorer.....	23

6.3	Ansvar 0. Politisk/ tilskudd	24
6.3.1	Økonomisk ramme	24
6.3.2	Tilskudd og kontingenter	25
6.3.3	Kirken	25
6.4	Ansvar 1. Sentraladministrasjon	26
6.4.1	Økonomisk ramme	26
6.4.2	Budsjett 2019 Sentraladministrasjon.....	26
6.5	Ansvar 2. Oppvekst- og kultur.....	27
6.5.1	Økonomisk ramme	27
6.5.2	Budsjett 2019 Oppvekst og kultur	27
6.6	Ansvar 4. Teknisk og næring	29
6.6.1	Økonomisk ramme	29
6.6.2	Budsjett 2019 Teknisk- næring	29
6.7	Ansvar 5. Helse og omsorg.....	33
6.7.1	Økonomisk ramme	33
6.7.2	Budsjett 2019 Helse- og omsorg.....	33
6.8	Ansvar 6. NAV	35
6.8.1	Økonomisk ramme (ansvar 6000-6399)	35
6.8.2	Budsjett 2019 NAV.....	35
6.8.3	Budsjett flyktningetjeneste	36
7	Investeringer	38
7.1	Investering 2019- 2022	38
7.2	Investeringsplan 2019-2023.....	39
7.3	Økonomisk oversikt investering	42
7.4	Budsjettskjema 2A investering.....	43
7.5	Låneopptak	44
8	Vedlegg	45
8.1	Betalingsregulativ.....	45

1 Innledning

1.1 Innledende kommentarer budsjett 2019

2019 budsjettet legges fram uten store endringer fra 2018. Administrasjonen har lagt til rette for å avsette økonomiske midler til nedbetaling av lån på nytt helsetun.

Det er beregnet et budsjettert netto driftsresultat på ca 3 %.

Ser vi tilbake til samme tidspunkt i 2018, var budsjettprosessen adskillig tøffere hva gjaldt de økonomiske rammene til avdelingene. Tilsvarende stillingsreduksjoner som i fjor (ca 5 årsverk), ser vi ikke i budsjett 2019.

Teknisk- og næringsavdelingen har den største økningen, det er pga anbudsprosessen for vintervedlikehold, det har gitt en merutgift på kr 0,5 mill. Økning i avskrivning av boligmasse synes også som en økning i budsjettet for denne avdelingen.

I fjor skjedde også en større utgiftsreduksjonen innenfor:

- kurs/opplæring
- forbruksvarer
- mindre vedlikehold

Dette holdes på tilsvaren nivå som 2018.

I økonomiplanperioden vil rådmannens stab fortsatt ha fokus på 3 visjon og satsningsfelt.

- Arbeidsplasser og kompetanse
- Der mennesker og elver møtes skapes trivsel og muligheter.
- Kommunen som tjenesteyter og arbeidsplass
- Nordlands beste Folkehelsekommune

Hva gjelder investering, legger rådmann fram et investeringsbudsjett hvor Helsetunrealiseringen har topp prioritet.

Anita Mellingen
Ass. rådmann

1.2 Visjon

Grane kommune midt i blinken

Uavhengig av budsjettstatus er Grane fortsatt midt i blinken! Mellom hav og innland, midt mellom nasjonalparker og kommunikasjonsknutepunkt. Og det skal fortsatt være et blinkskudd å finne seg arbeid og bolig her.

Visjonen vår: Der mennesker og elver møtes skapes trivsel og muligheter, er en levende visjon som vi vil utvikle i 2019 og i hele økonomiplanperioden.

Grane kommunestyre vedtar at følgende satningsfelt blir styrende for prioritering av kommunenes planarbeidelse 2019-2022:

- a. *Arbeidsplasser og kompetanse*
- b. *Bolyst og inkludering*
- c. *Nordlands beste folkehelsekommune*
- d. *Kommunen som tjenesteyter og arbeidsplass*

Avdelingens arbeid med kommunens visjon og mål.

Det er ikke avsatt særskilte midler for at avdelingens skal arbeide med folkehelse/helsefremmende arbeidsplass og kommunens mål og visjon. Denne type arbeid som skal være en del av kommunens daglige drift i helt ordinære oppgaver innenfor driftsbudsjettet.

For eksempel at:

- barnehagen fortsatt drifter fleksibelt og brukertilpasset for både foreldrenes arbeids- og pendlertid og næringslivets behov.
- vi utføre tiltak som bidrar til bolyst og trygghet
- vi skaper gode sosiale arenaer, integrere nyansatte og nye innbyggere, avholde sosiale happeninger, legge til rette for treningstilbud og rikt friluftsliv.
- vi leverer trygt godt vann og hindrer forurensning

Både ansatte, innbyggere og besøkende skal få et positivt inntrykk av Grane kommune.

Hver og en ansatt i Grane kommune kan bidra til dette uten at det avsettes egne midler.

2 Generelt om økonomiplanen

2.1 Kommunelovens bestemmelser

Økonomiplanen utarbeides etter § 44 i kommuneloven, mens kravene til årsbudsjettet fremgår av §§ 45 og 46 i samme lov.

Kommunestyret vedtar økonomiplan med handlingsprogram og årsbudsjett for 2019.

Kommuneloven stiller følgende krav til dokumentet:

1. Kommunestyret skal årlig vedta en rullerende økonomiplan

2. Økonomiplanen skal omfatte de 4 neste budsjettår
3. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Planen skal være satt opp på en oversiktlig måte.
4. I økonomiplanen skal det for hvert enkelt år anvises dekning for de utgifter og oppgaver som er ført opp, jfr. 46, nr. 6.
5. Planer som omfatter avgrensede deler av kommunens virksomhet, skal integreres i økonomiplanleggingen og bruken av midler innarbeides i planen.
6. Kommunestyret vedtar selv økonomiplanen og endringer i denne. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet.
7. Innstillingen til økonomiplan, med de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn minst 14 dager før den behandles i kommunestyret.

Økonomiplanen danner grunnlaget for all planlegging i kommunen. Dette betyr at de hovedpremissene som ligger til grunn i økonomiplanen ikke kan fravikes i andre planer uten at konsekvensene er vurdert i økonomiplansammenheng.

Planen er primært et styringsredskap for kommunen. Den skal hjelpe kommunens ledelse til å få en oversikt over den økonomiske handlemuligheten, samt til å foreta prioriteringer av ressursbruken på ulike formål innenfor kommunelovens krav til økonomisk balanse.

Økonomiplanen er regnet ut med utgangspunkt i forventet lønns- og prisnivå i 2018. Rådmannen utarbeider et samordnet og balansert utkast til økonomiplan på rammenivå som legges fram for formannskapet. Formannskapet foretar innstilling i saken overfor kommunestyret.

Arbeidsmiljøutvalgets, Eldrerådets og andres uttalelse følger med til kommunestyret. Etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak på rammenivå, lager administrasjonen i samsvar med kommunens økonomireglement det detaljerte budsjettet.

3 Rammebetingelser

3.1 Befolkningsutvikling og prognoser

Prognosene tilsier at innbyggertallet går nedover de neste årene. Likevel mer positive prognoser enn i fjor.

Antall innbyggere pr. 01.07.2018 er 1490. En økning på 27 personer fra 01.01.2018.

For at vi skal kunne snu en negativ utvikling må vi sette inn tiltak som hindrer fraflytting og som gjør at vi får økt tilflytting.

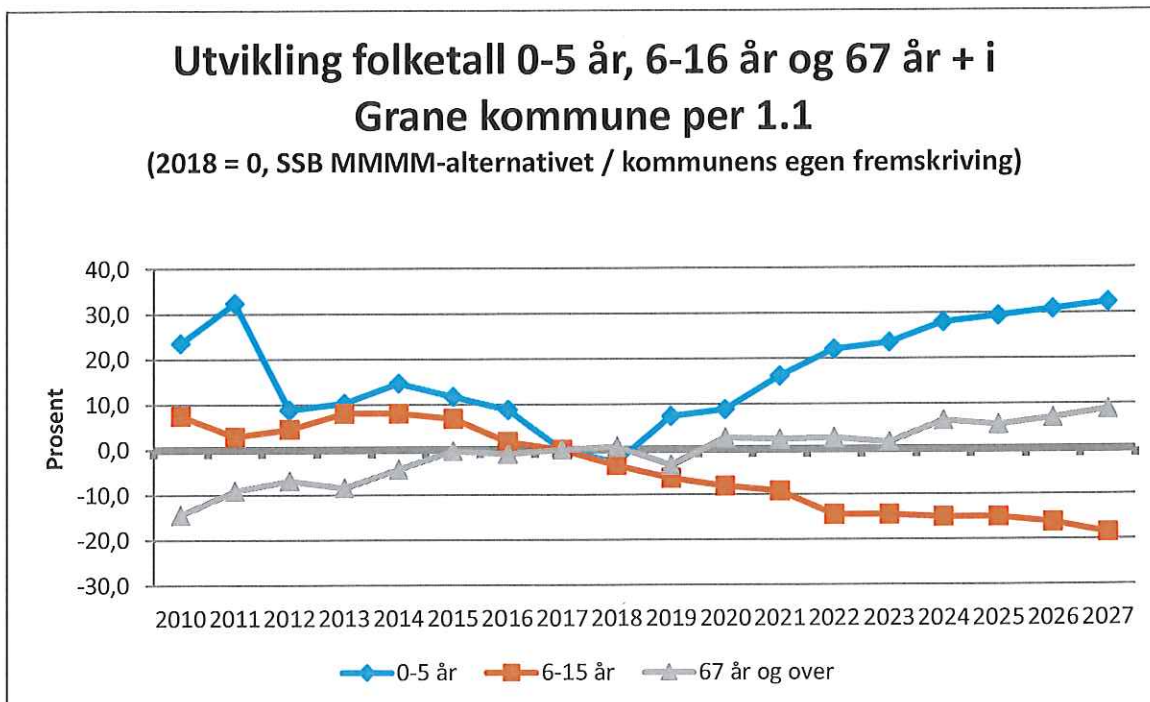
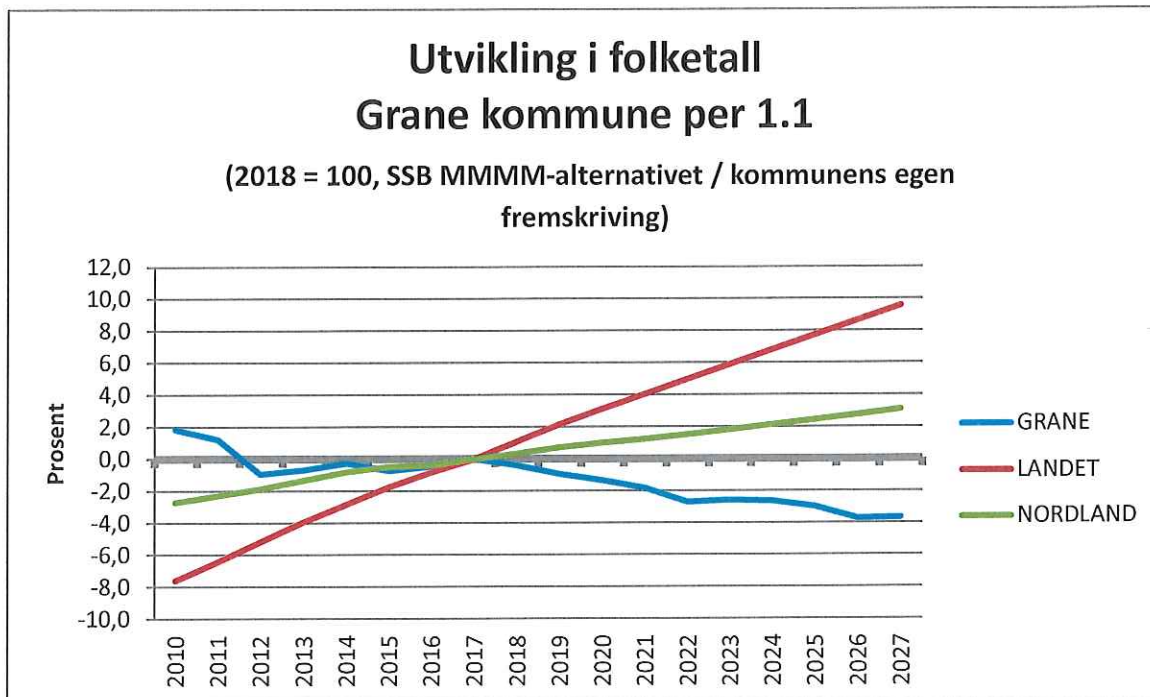
Synkende utvikling på innbyggertall vil gi mindre rammer til kommunen.

Befolkning og demografi

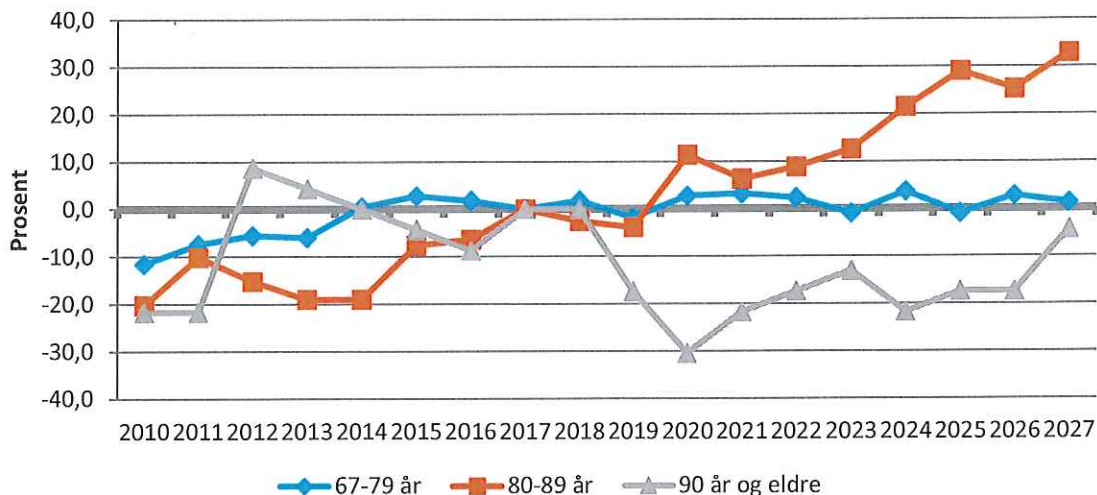
Prognoser på antall innbyggere fordelt 2019-2028 i henhold til ulike aldersgrupper:

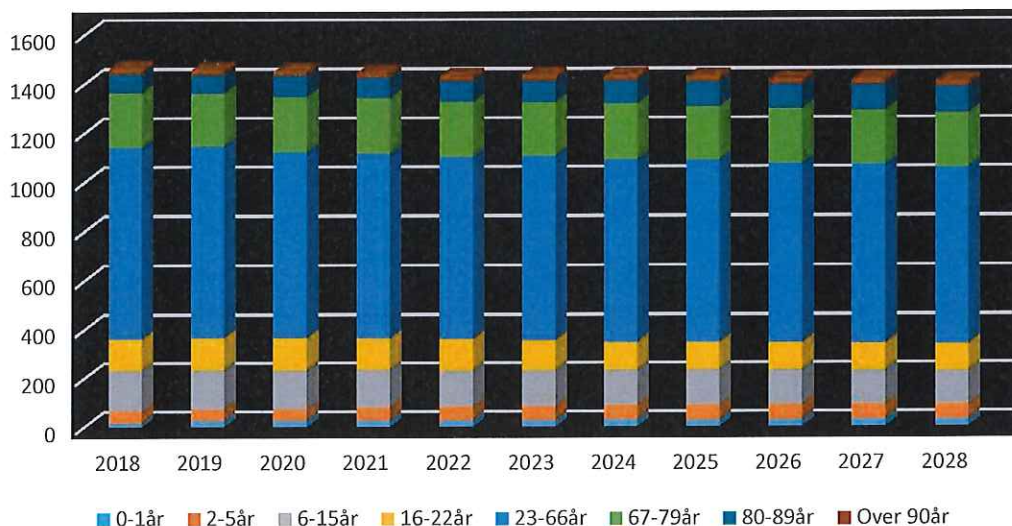

Utvikling folketall 67-79 år, 80-89 år og 90 år + i Grane kommune per 1.1

(2018 = 0, SSB MMMM-alternativet / kommunens egen fremskriving)

Demografisk prognose LLML

Prognosen framover indikerer følgende:

- LLML-prognosen(LLML betyr lav nasjonal vekst-prognose) indikerer en reduksjon i folketallet på ca. 42 personer fram til 2028.

- Aldersgruppen 0-5 år ser ut til å stabilisere seg i denne perioden, men en antatt nedgang på om lag 30 personer i aldersgruppen 6-15 år.
- Det ser også ut til at aldersgruppen 16-22 år og 23-66 år vil få en nedgang på henholdsvis 14 og 58 personer.
- En antatt økning på rundt 30 personer i aldersgruppen 80-89.

Befolkningsframskriving for Grane kommune viser en reduksjon av innbyggertallet frem til 2028. Det er hovedsakelig de yngre aldersgruppene som går ned, mens gruppen 65 – 79 og 80 + øker. Det kritiske er nedgang i grupper som gir skatteinntekter, samt at områdene for helse og omsorg får økt antall brukere.

Folkehelseinstituttets begrunnelse for valg av indikator:

Befolkningsframskrivninger kan tjene mange formål og fungere som et nyttig instrument for planlegging i kommunene. Høy levealder betyr at folk er ved god helse og at vi har gode velferdsordninger, men flere eldre betyr også at det blir flere som er syke og som har behov for helse- og omsorgstjenester. Kilde: St.meld. nr. 47, 2008-2009, Samhandlingsreforme.

Forventet levealder for norske kvinner er 84,3 år og for menn 80,9 år. For graneværingene er prognosene 83,3 år for kvinner og 79,0 år for menn. (Kilde: SSB)

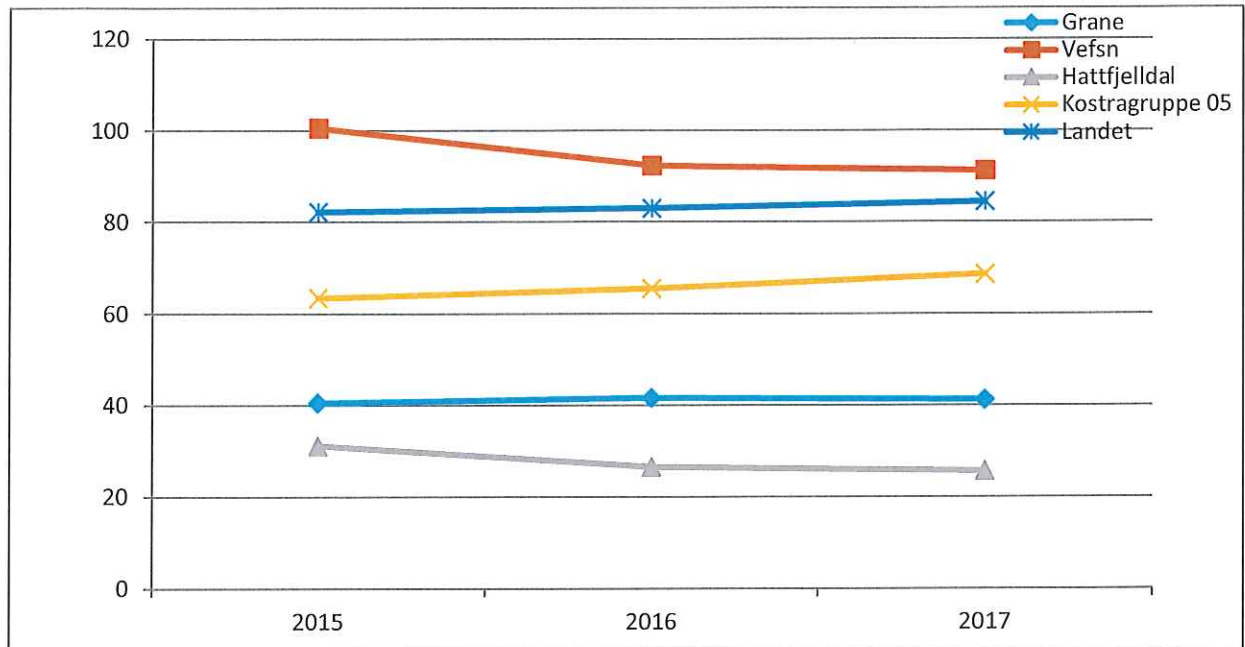
Også innen helse- og omsorg må det arbeides på nye måter. Vi kan forvente økte utgifter her og må avsette tid for personale til å utvikle seg innen velferdsteknologi m.m.

Tall pr. 01.01	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Innbyggere 0-1 år	15	25	25	25	25	25	27
Innbyggere 2-5 år	51	48	49	54	58	59	60
Innbyggere 6-15 år	167	171	159	157	148	148	147
Innbyggere 16-22 år	127	129	131	126	128	121	111
Innbyggere 23-66 år	782	783	758	754	743	754	746
Innbyggere 67-79 år	221	224	223	224	222	215	225
Innbyggere 80-89 år	77	82	88	84	86	89	96
Innbyggere over 90 år	23	23	16	18	19	20	18
Innbyggere i alt	1463	1485	1449	1442	1429	1431	1430

Tall pr. 01.01	2025	2026	2027	2028
Innbyggere 0-1 år	25	26	27	25
Innbyggere 2-5 år	63	63	63	62
Innbyggere 6-15 år	147	145	141	140
Innbyggere 16-22 år	110	109	109	110
Innbyggere 23-66 år	744	730	728	726
Innbyggere 67-79 år	215	223	220	216
Innbyggere 80-89 år	102	99	105	109
Innbyggere over 90 år	19	19	22	22
Innbyggere i alt	1425	1414	1415	1410

Lånegjeldsutvikling i % av brutto driftsinntekter

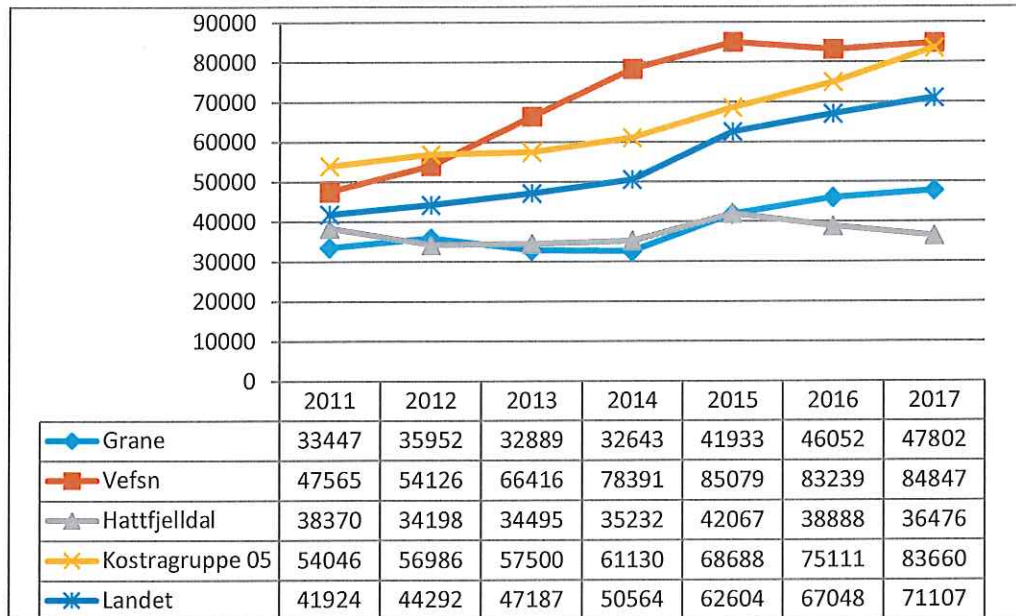

	2015	2016	2017
Grane	40,6	41,7	41,3
Hattfjelldal	31,2	26,6	25,7
Vefsn	100,6	92,4	91,3
Kostragruppe 05	63,5	65,6	68,7
Landet	82,2	83,1	84,5

Denne grafen illustrerer lånegjeldsutviklingen i Grane i prosent av sum brutto driftsinntekter sammenlignet med nabokommuner og kostragruppe 05 fom 2015. (SSB har gjort om sine statistikker, velger derfor å ta med kun de 3 siste år).

Netto lånegjeld pr. innbygger 2011-2017

I sammenligning med nabokommuner og kostragruppe 05 (som Grane kommune tilhører), har Grane kommune en akseptabel lånegjeld pr. innbygger. Denne vil økes betraktelig når vi i budsjett 2018 skal ta opp lån på 18,5 millioner, og 2019- 2020 låneopptak til nytt sykehjem.

3.2 Statsbudsjettet 2019

Anslag på vekst i frie inntekter

Den nominelle veksten i kommunesektorens frie inntekter fra 2018 til 2019 er anslått til 2,8 prosent, regnet fra anslag på regnskap for 2018. Dette anslaget inkluderer en oppjustering av skatteanslaget for 2018 med 2,4 milliarder kroner fra revidert nasjonalbudsjett for 2018. Kostnadsveksten i kommunesektoren i 2019 er anslått til 2,8 prosent.

Anslag på kommunesektorens frie inntekter i 2019 inkluderer rammetilskudd og skatter i alt (inkludert skatteutjevning). I anslaget på frie inntekter på kommunenivå er eiendomsskatt og konsesjonskraftinntekter ikke inkludert. Inntektsveksten er vist i 1 000 kroner og i prosent regnet fra anslag på regnskap for 2018. Vekstanslaget er korrigert for oppgaveendringer, regelendringer og endringer i finansiering mellom forvaltningsnivåene. Veksten vises i nominelle tall.

Ved fordeling av skatteinntekter for 2018 og 2019 er det tatt utgangspunkt i skattefordelingen i 2017. For den enkelte kommune og fylkeskommune er skatteinivået før inntektsutjevning framskrevet i tråd med veksten i det samlede skatteanslaget og innbyggertallet per 1. januar 2018. Dette betyr at det er forutsatt en lik skattevekst for alle kommuner og fylkeskommuner i anslagene.

For nærmere dokumentasjon for enkeltkommuner vises det til beregningsteknisk dokumentasjon til Prop. 1 S (2018–2019), Grønt hefte for 2019, tabell 3-fk og tabell 3-k.

Fylkesmennene har i ulik grad holdt tilbake skjønnsmidler til fordeling i løpet av året. Veksttallene på kommunenivå som presenteres her inkluderer ikke eventuelt tilbakeholdt skjønn, noe som kan påvirke vekstanslaget for den enkelte kommune. Veksten for kommunene på fylkesnivå inkluderer tilbakeholdte skjønnsmidler.

3.3 Kommunene i Nordland

3.3.1 Vekst i frie inntekter fra 2018 til 2019

Fra 2018 til 2019 er det på landsbasis ansått en nominell vekst i kommunenes frie inntekter på 2,9 prosent, regnet fra anslag på regnskap for 2018. Kommunene i Nordland anslås samlet sett å få en nominell vekst i de frie inntektene på 2,8 prosent.

I Nordland har 16 av 44 kommuner en vekst som er høyere enn eller lik veksten på landsbasis. Størst vekst har Leirfjord kommune med 6,3 prosent, mens Vega kommune har lavest vekst med -0,5 prosent. Vekstprosentene er regnet fra anslag på regnskap for 2018.

3.3.2 Frie inntekter korrigert for variasjoner i utgiftsbehov

Sett under ett hadde kommunene i Nordland i 2017 utgiftskorrigerede frie inntekter på 101 prosent av landsgjennomsnittet. Når man sammenligner kommunenes inntekter korrigert for variasjoner i utgiftsbehov, tar man hensyn til at de antatte kostnadene ved å produsere tjenester varierer betraktelig mellom kommunene.

I Nordland hadde 34 av 44 kommuner utgiftskorrigerede frie inntekter som var høyere enn eller lik landsgjennomsnittet. Variasjoner i inntektsnivå kommunene imellom har hovedsakelig sammenheng med variasjoner i skatteinntekter, regionalpolitiske tilskudd og skjønnstilskudd.

3.3.3 Finansielle indikatorer

Netto driftsresultat viser hva kommunene/fylkeskommunene sitter igjen med av driftsinntekter når alle driftsutgifter inkludert netto renteutgifter og låneavdrag er trukket fra. Netto driftsresultat kan enten brukes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk. Ifølge Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) bør netto driftsresultat over tid ligge på om lag 1¾ prosent av driftsinntektene for kommunene samlet.

Kommunene i Nordland hadde i 2017 i gjennomsnitt et netto driftsresultat på 2,3 prosent av driftsinntektene. Landsgjennomsnittet for kommunene inkludert Oslo var 3,8 prosent.

Netto lånegjeld viser kommunens/fylkeskommunens langsiktige gjeld fratrukket totale utlån (videreformidling av lån) og ubrukte lånemidler og er et uttrykk for den gjelden som må dekkes av kommunenes ordinære inntekter. Kommunene i Nordland hadde i gjennomsnitt 77 869 kroner per innbygger i netto lånegjeld i 2017. Landsgjennomsnittet var 66 830 kroner per innbygger.

4 Felles inntekter og finans

4.1 Skatter – Rammetilskudd - Konesesjonskraft

	R 2016	R 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022
Inntektsskatt	31 257	32445	32 827	33 700	34 400	35 100	35 800
Eiendomsskatt Verker/ bruk	4 804	4 000	4 220	4 635	4 605	4 475	4 545
Eiendomsskatt Hytter og hus	2 193	2 184	2 190	2 400	2 400	2 400	2 400
Rammetilskudd	73 536	75 209	75 535	77 389	78 900	80 400	82 000
Sum	111 790	113 838	114 772	118 124	120 305	122 375	124 745

(Tall i løpende regnskapstall og hele tusen)

4.1.1 Skatter

Skatteanslaget for 2019 er satt i forhold til KS sin prognosemodell. Etter inntektssystemet vil vi oppnå en skatteutjevning på 94,1% av landsgjennomsnittet, uansett utvikling av egen skatteinngang

Den kommunale inntektsskatteøren for 2019 for personlige skattytere og dødsbo skal være den av Stortingets høyeste fastsatte sats. Den kommunale inntektsskatteøren for 2018 for elektrisitetsverk som lignes etter skattelovens § 19 e, skal være i samsvar med høyeste lovlige sats.

Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2019 er 7 promille, jfr eiendomsskattelovens §11 første ledd. Differensiert skattesats for hytter og hus er 4 promille for 2019. Kommunestyret fastsetter hvert år i forbindelse med budsjettet hvilke satser som skal nyttes. Eiendomsskatten beregnes ut fra eiendomsskattetakstgrunnlaget.

Eiendomsskatt for hytter og hus, samt forretningseiendommer ble innført i 2009.

Eiendomsskattesatser 2019:

Hytter og hus	4 promille
Næringseiendommer	7 promille
Energianlegg	7 promille

Verker og bruk er fom 2019 fjernet som egen eiendomskategori og inngår i eiendomsskatt for næringsseiendom.
Kommunen foretar kontormessig oppjustering av takstene fra 2009 med 10%.
(KS 24/17) Nye takster eiendomsskatt gjeldende fom 2019.

4.1.2 Rammetilskudd

Kommunens frie inntekter består i all hovedsak av skatt og rammetilskudd. Rammetilskuddet for 2020 og videre framover, er en prognose. Anslaget på skatteinntekter og rammetilskudd i tabellen ovenfor bygger på en beregningsteknisk modell utarbeidet av Kommunenes Sentralforbund. Den beregner skatt og rammetilskudd for hver kommune for neste år basert på regjeringens forslag til budsjett for 2019. Beregningene baserer seg på at alle kommunene får samme skattevekst som gjennomsnittet av kommunene.

Rammetilskuddet er bl.a. avhengig av folketallet og alderssammensetningen i kommunen. Prognosen er utregnet etter folketallet pr. 01.07.18.
Innbyggertall pr. 01.07.2018 – **1490 innbyggere.**

4.1.3 Konesjonskraft

Salg av konesjonskraft er budsjettert med kr. 1.810.000 for 2018.
Gjelder mengde kraft 9,181 GWh (9 181 000 KWh) for Grane kommune.
Ny konesjonskraftavtale inngått 31.05.2018, for perioden 01.01 – 31.12.2019.

Det ble oppnådd en pris på 350,02 NOK/MWh. Ny konesjonskraftavtale inngått med Ishavskraft AS. Gjelder for perioden 01.01 – 31.12.2019.
Avtale for 2020 og videre framover vil bli forhandlet i løpet av 2019. Da i samarbeid med Hemnes og Hattfjelldal kommuner.
Inntekt på salg konesjonskraft er økt med 89,52 øre fra 2019.

Konesjonsavgifter er budsjettert med kr. 943.000 for 2019.

Gjelder konesjon av 22.12.1960 for overføring av vann fra Vefsna til Røsvatn.
Grane kommune sin andel er 35,2 % av kr. 2.678.000.
Granes andel konesjonsavgift kr. 943.000- avsettes på næringsfond.

4.2 Lånekostnader

UB	R 2016	R 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022
Langsiktig lånegjeld** (eks. pensjonsforpl.)	79 369	80 851	92 890	138 890	143 655	138 565	133 440
Driftsinntekter*	158 527	165 877	153 990	160 807	164 000	167 300	170 600
% av driftsinntekter	50,1	48,8	60,3	86,3	87,6	82,8	78,2

*Årene 2020-2021 påslag på 2 % økning av driftsinntekter.

**I tabellen B 2018 – B 2022 er opptak nye lån lagt inn.
2018 låneopptak 18,5 mill

2019 låneopptak 46,0mill (herav nytt sykehjem kr 45 mill)
2020 låneopptak 13 mill (herav nytt sykehjem kr 10 mill)
2021 låneopptak 3 mill
2022 låneopptak 3 mill

Tabellen ovenfor viser utviklingen i kommunens langsiktige gjeld eksklusiv formidlingslån fra 2016 og ut budsjettåret 2022.

Langsiktig gjeld bør ikke overstige 50 % av driftsinntektene.

For å kunne realisere nytt sykehjem, må denne grensen overskrides. I økonomiplanperioden er skissert låneopptak på kr 55 mill. til nytt sykehjem. Eksakt lånebeløp blir kjent når anbud på sykehjemmet er på plass.

Grane kommune anbefales å holde investeringskostnadene nede på et minimum videre i i økonomiplanperioden. Estimert låneopptak i 2021 og 2022 er kr. 3 mill. Hvis låneopptaket holdes nede, og avdragene betales fortløpene, vil gjeldsbyrden minke.

Totale avdrag vil fom 2020 utgjøre ca 8 mill. pr. år. Hvis vi da låner 3 mill pr. år , vil gjeldsbyrden minke med 5 mill pr. år.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i rente- og avdragsutgiftene totalt i kommunen. Utrechnet etter 2,5% i 2019 og 3% rente fom 2020-2022. Det økonomiske presset vil bli størst i 2021.

I 2022 vil lån tatt opp i 2005-2006 og 2011 være nedbetalt. Avdragene minker da med 850.000 sammenliknet med dagens tall. Kr. 850.000 vil da bli frigitt til drift, og det blir litt romsligere driftsmessig. **Dette under forutsetning at investeringens kostnadene holdes nede.**

	R 2016	R 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022
Renteutgifter	1 930	1 701	2 780	3 107	4 044	4 136	3 962
Renteinntekt	972	983	700	800	900	900	900
Avdrag på lån	6 212	6 428	6 494	7 085	7 765	8 300	7 589

(tall i hele tusen)

**I tabellen B 2018 – B 2022 er opptak nye lån lagt inn.

2018 låneopptak 18,5 mill
2019 låneopptak 46,0mill (herav nytt sykehjem kr 45 mill)
2020 låneopptak 13 mill (herav nytt sykehjem kr 10 mill)
2021 låneopptak 3 mill
2022 låneopptak 3 mill

Tallene er utarbeidet med forutsetning om jevn avdragsbetaling.

Renteinntektene for Vefsna-fondet godskrives fondet ved årets slutt. I tillegg kommer de ordinære renteinntektene.

Renteutgiftene fra B2019 vil stige jfr. nye låneopptak. I og med at Grane kommune har hatt grei likviditet, blir nytt lån tatt opp med utbetaling i desember. Driftsbudsjettet blir derfor ikke belastet med renter og avdrag på nytt lån inneværende år. For 2019 kan det være mer usikkert likviditetsmessig når på året låneopptak må effektueres. Pga. når bygging av nytt sykehjem settes i gang. Budsjett 2019 er laget med stipulering av renta på utlån med 2,5%. Faste renteavtaler er regnet inn eksakt.

4.3 Utlån

4.3.1 Næringslån

Utlån til bedrifter	Låneopptak	Rentesats	Rest lånegjeld (01.01.19)	Status
Svenningdal Trevarefabrikk AS	5.000.000 (2010)	Nibor +1,5	3.000.000	Betaler avdrag og renter
Delal Eiendom AS	1.500.000 (2013)	Nibor +1,0	722.215	Betaler avdrag og renter
Trofors Veiservice AS	200.000 (2013)	Nibor +1,0	33.336	Betaler avdrag og renter
KOA Børgefjell AS	5.000.000 (2014)	Nibor +1,5	4.000.000	Betaler avdrag og renter
Jan Thomas Kløvimo	943.000 (2015)	Nibor +3,0	471.500	Betaler avdrag og renter

Renter og avdrag tilbakeføres fortløpende til Vefsnafond

4.4 Avskrivninger

Totale avskrivninger budsjett 2019 Kr. 8 794.418.

5 Hovedoversikter

5.1.1 Økonomisk oversikt drift

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	6 169	5 830	5 819	5 819	5 819	5 819
Andre salgs- og leieinntekter	16 244	15 087	17 279	17 279	17 279	17 279
Overføringer med krav til motytelse	14 672	6 496	10 876	10 876	10 876	10 876
Rammetilskudd	75 210	73 535	77 389	77 389	77 389	77 389
Andre statlige overføringer	11 090	10 070	7 035	7 035	7 035	7 035
Andre overføringer	2 694	813	563	563	563	563
Skatt på inntekt og formue	32 445	32 827	33 700	33 700	33 700	33 700
Eiendomsskatt	6 408	6 409	7 035	7 035	7 035	7 035
Andre direkte og indirekte skatter	944	869	943	943	943	943
Sum driftsinntekter	165 878	153 937	160 369	160 369	160 369	160 369
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	86 504	84 105	86 831	86 831	86 831	86 831
Sosiale utgifter	15 294	18 666	19 651	19 651	19 651	19 651
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	28 881	24 441	25 722	25 722	25 722	25 722
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	9 352	7 725	8 577	8 577	8 577	8 577
Overføringer	16 454	8 170	9 369	9 369	9 369	9 369
Avskrivninger	8 205	8 205	8 794	8 794	8 794	8 794
Fordelte utgifter	0	-53	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	164 692	151 261	158 944	158 944	158 944	158 944
Brutto driftsresultat	1 186	2 676	1 695	1 695	1 695	1 695
Finansinntekter						
Renteinntekter og utbytte	2 484	2 025	2 072	2 072	2 072	2 072
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	1 999	2 015	2 164	2 164	2 164	2 164
Sum eksterne finansinntekter	4 482	4 040	4 236	4 236	4 236	4 236
Finansutgifter						
Renteutgifter og låneomkostninger	1 704	2 618	2 786	2 786	2 786	2 786
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	6 429	6 494	7 085	7 085	7 085	7 085
Utlån	73	90	25	25	25	25
Sum eksterne finansutgifter	8 206	9 202	9 897	9 897	9 897	9 897
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-3 723	-5 161	-5 661	-5 661	-5 661	-5 661
Motpost avskrivninger	8 206	8 205	8 794	8 794	8 794	8 794
Netto driftsresultat	5 668	5 720	4 828	4 828	4 828	4 828
Bruk av tidlegere års regnsk.m.mindreforbr.	5 960					

Bruk av disposisjonsfond	2 169	15	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	6 620	1 048	1 309	1 309	1 309	1 309
Sum bruk av avsetninger	14 750	1 063	1 309	1 309	1 309	1 309
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	8 508	0	1 500	1 500	1 500	1 500
Avsatt til bundne fond	7 783	6 783	4 638	4 638	4 638	4 638
Sum avsetninger	16 291	6 783	6 138	6 138	6 138	6 138
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	4 127	0	0	0	0	0

Alle tall i 1 000 kr.

5.1.2 Budsjettskjema 1A drift

Budsjettskjema 1A - drift	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Skatt på inntekt og formue	32 445	32 827	32 700	32 700	32 700	32 700
Ordinært rammetilskudd	75 210	75 535	77 389	77 389	77 389	77 389
Skatt på eiendom	6 409	6 409	7 035	7 035	7 035	7 035
Andre direkte eller indirekte skatter	944	869	943	943	943	943
Andre generelle statstilskudd	811 090	10 070	7 035	7 035	7 035	7 035
Sum frie disponible inntekter	126 098	125 710	126 102	126 102	126 102	126 102
Renteinntekter og utbytte	2 484	2 025	2 072	2 072	2 072	2 072
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Renteutg., provisjoner og andre fin.utg.	1 704	2 618	2 786	2 786	2 786	2 786
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	6 429	6 494	7 085	7 085	7 085	7 085
Netto finansinnt./utg.	-5 649	-7 087	-7 800	-7 800	-7 800	-7 800
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	8 508	0	1 500	1 500	1 500	1 500
Til bundne avsetninger	7 783	6 783	4 638	4 638	4 638	4 638
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	5 960	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	2 169	15	0	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	6 620	1 048	1 309	1 309	1 309	1 309
Netto avsetninger	- 1 541	-5 720	-4 828	-4 828	-4 828	-4 828
Overført til investeringsbudsjettet	0	0	0	0	0	0
Til fordeling drift	118 907	112 902	113 474	113 474	113 474	113 474
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	114 780	112 902	113 474	113 474	113 474	113 474
Mer/mindreforbruk	4 127	0	0	0	0	0

Alle tall i 1 000 kr.

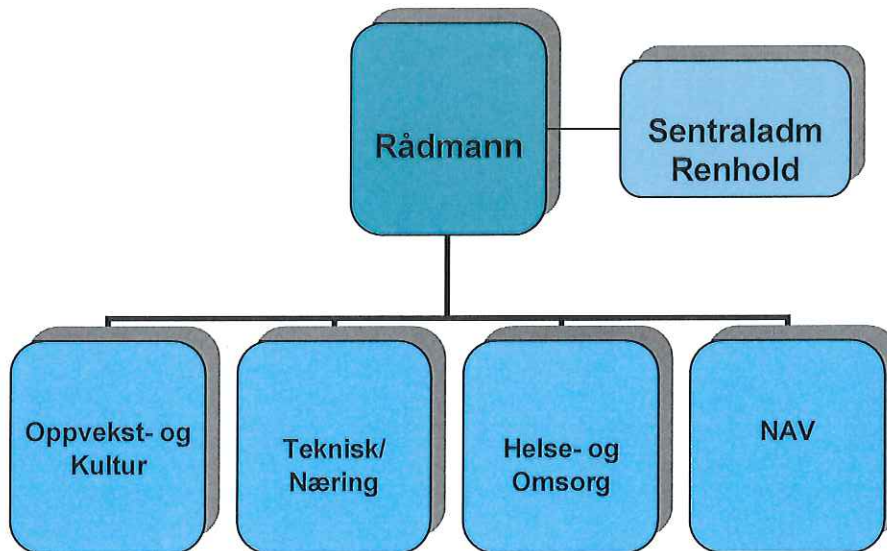
5.1.3 Anskaffelse og anvendelse av midler

	R 2017	B 2018	B2019	B 2020	B2021	B 2022
Anskaffelse av midler						
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	165 878	153 937	160 639	160 639	160 639	160 639
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	4 557	0	0	0	0	0
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	14 029	23 003	51 257	51 257	51 257	51 257
Sum anskaffelse av midler	184 463	176 941	211 896	211 896	211 896	211 896
Anvendelse av midler						
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	156 486	141 458	148 000	148 000	148 000	148 000
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	17 018	18 500	54 520	54 520	54 520	54 520
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	11 017	9 655	10 468	10 468	10 468	10 468
Sum anvendelse av midler	184 520	169 613	212 988	212 988	212 988	212 988
Anskaffelse - anvendelse av midler	-57	7 327	-1 092	-1 092	-1 092	-1 092
Endring i ubrukte lånemidler	2 579	0	0	0	0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0	0	0	0	0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0	0	0	0	0	0
Endring i arbeidskapital	2 522	7 327	-1 092	-1 092	-1 092	-1 092
Avsetninger og bruk av avsetninger						
Avsetninger	22 947	7 343	6 691	6 691	6 691	6 691
Bruk av avsetninger	23 004	1 613	9 934	9 934	9 934	9 934
Til avsetning senere år	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger	-57	5 730	-3 242	-3 242	-3 242	-3 242
Int. overføringer og fordelinger						
Interne inntekter mv	8 206	8 258	8 794	8 794	8 794	8 794
Interne utgifter mv	8 206	8 258	8 794	8 794	8 794	8 794
Netto interne overføringer	0	0	0	0	0	0

Alle tall i 1000 kr

6 Tjenesteområder

6.1 Budsjett resultatenheter

Område		Budsjett 2018	Budsjett 2019	% endring
1	Sentraladministrasjon	13 302 042	13 791 470	3
2	Oppvekst- Kultur	35 933 864	36 830 293	2
4	Teknisk	19 622 519	21 115 666	*8
5	Helse- omsorg	39 391 059	37 962 735	** -4
6	Nav (u/flyktning)	1 749 297	1 974 327	13
7	Politiske styringsorganer	6 467 750	6 595 875	***2

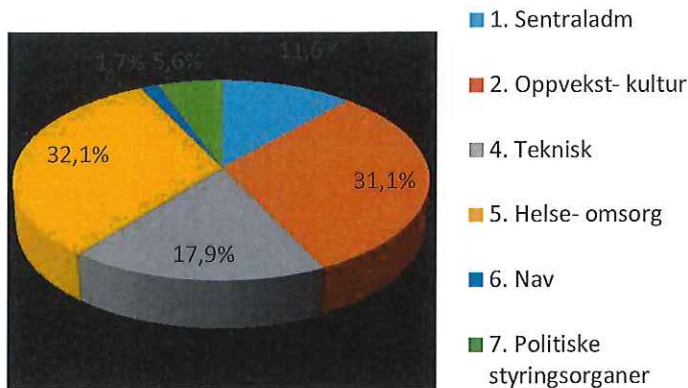
*Økte avskrivninger fra 2018

** Tilskudd resurskrevende brukere økt inntekt kr. 2,3 mill

***Kommunevalg i 2019 kr.150.000

Budsjett 2019 fordeling %-vis av totalen

6.2 Ressursbruk/ oversikt ansatte

Grane kommune	Årsverk 2018	Endring	Årsverk 2019	Årsverk 2020	Årsverk 2021	Årsverk 2022
Politikk/ tilskudd	1,10		1,10	1,10	1,10	1,10
Sentraladministrasjon	13,05		13,05	13,05	13,05	13,05
Oppvekst og kultur	50,19	0,51	50,70	50,70	50,70	50,70
Teknisk	12,00		12,00	12,00	12,00	12,00
Helse og omsorg	59,75	-1,65	58,10	58,10	58,10	58,10
NAV	2,20	-0,3	1,90	1,90	1,90	1,90
Sum Grane kommune	138,29	-1,44	136,85	136,85	136,85	136,85

Årsverktabellen gjelder for status 1.januar 2018 og 1. januar 2019.

Reduksjon i bemanning forventes ikke gjennomført allerede 1. januar (med noen unntak).

Tabellene gjenspeiler derfor ikke nødvendigvis det som beskrives i teksten i dette dokumentet hva gjelder reduksjon av lønnsmidler og årsverk.

For å ha en komplett økonomiplan, må årsverk fremskrives i hele økonomiplanperioden. Dette gjøres vanligvis med å føre opp samme status hvert år, i dette tilfellet for 2020, 2021 og 2022. Det betyr ikke at virkeligheten blir slik disse årene. Jfr rådmannens tekst om nødvendigheten av organisatoriske endringer.

6.2.1 Sykefravær og sykefraværsutvikling:

	01.01-31.10.2015	01.01-31.10.2016	01.01-31.10.2017	01.01-31.10.2018
<i>Hele kommunen</i>	7,5	6,4	6,1	5,9
Sentraladministrasjonen	12,8	5,2	12,8	7,9
Oppvekst- kultur	8,3	6,1	7,5	6,4
Teknisk	3,2	2,4	1,9	2,4
Helse- omsorg	6,4	8,0	4,5	5,9

Nav	0	0	0	2,4
-----	---	---	---	-----

Sykefravær/nærværsarbeid:

Utviklingen vedr. Sykefravær går riktig vei for Grane kommune og det jobbes systematisk med forebygging.

Det er viktig at vi har ledere som er tett på og jobber systematisk med HMS på den enkelte arbeidsplass. Opplæring og medvirkning er viktig for at den enkelte skal kunne føle seg sett og hørt og samtidig at lederne er tett på, stiller krav og følger opp.

Kostnader pr. dag pr. ansatt som er sykemeldt regnes som kr 2 900 i totale utgifter for arbeidsgiver pr. dagsverk i henhold til utregning Sintef.

Det vil være lønnsomt å kunne få ned fraværet enda mer, og vi jobber hele tiden med fokus på nærvær og har godt samarbeid med de ulike aktørene som Nav, leger, Frisk3 bedriftshelsetjenesten og vår IA kontakt.

Vi ønsker å nå våre mål framover med tett oppfølging og tenke nytt ilag med våre samarbeidspartere. Disse er leger og andre sykemeldere, NAV og vår IA kontakt, tillitsvalgte og verneombud. Sammen må vi klare å få en god arbeidsplass som har lavest mulig fravær framover.

6.2.2 Vikarbruk

Kommunen bruker kun vikarer i de stillinger hvor dette er helt nødvendig for å få driften til å gå.

Lederne skal vurdere hvorvidt det må leies inn vikar eller at de kan klare dette uten å leie inn vikar, eller evt. ved å tilby høyere stilling til deltidsansatte i første omgang. Viser til Hovedtariffavtalen og Arbeidsmiljølovens bestemmelser i forhold til rettigheter ved ledig stilling til deltidsansatte.

De enkelte avdelingene skal sikre at vi har bemanning til å ivareta tjenestene på en forsvarlig måte til enhver tid.

6.2.3 Kompetanseutvikling

Kompetanseheving og videreutdanning er viktig i henhold til kommunens behov og planer.

Videre intern opplæring til våre ansatte er viktig også videre framover. Fokus på at alle skal få mulighet til å ta fagbrev. Vi må dreie utviklingen med å utnytte egen kompetanse for opplæring i størst mulig grad, samt nettbasert opplæring. Innhenting av eksterne midler gjøres også for gjennomføring av kurs gjennom OU-midlene til KS. Felles opplæring gjennom RKK med mer fokus på nettbasert opplæring her også.

6.2.4 Rekruttering

Organisasjonsutvikling, rekruttering og kompetanse er viktige områder for å sikre at kommunen kan levere tjenester av god kvalitet til innbyggerne.

Mange kommuner opplever på flere områder at det er en kamp om arbeidskraften, og det vil være færre som utdanner seg innen omsorgsyrkene samtidig som behovet for kompetanse og arbeidskraft øker. Grane kommune har ikke opplevd noe særlig utfordring i forhold til rekruttering av fagkompetanse, men vi har brukt en del tid og ressurser på å rekruttere innen en del områder. Viktig å få tak i de rette personene i de rette stillingene. Fokus på lærlingeordningen og å ta inn studenter vil være viktig også framover. Måler er at denne gruppen i neste omgang ønsker å komme tilbake og arbeide hos oss.

Medarbeidernes kompetanse er avgjørende for at kommunen skal kunne levere tjenester av god kvalitet til innbyggerne. Kompetanse og fagutvikling mot en kunnskapsbasert praksis er viktige strategiske virkemidler. Organisasjonen må ha fokus på innovasjon og teknologi i utviklingen av tjenester i framtida.

6.2.5 Seniorer

Vi har hatt gode ordninger for seniorer i Grane kommune. Dette er en kostnadskrevende ordning for kommunen. De fleste kommunene har avviklet slike ordninger for mange år siden. Også Grane kommune bør avvikle ordningen pga. økte utgifter og strammere økonomi framover i forhold til planlagte store investeringer.

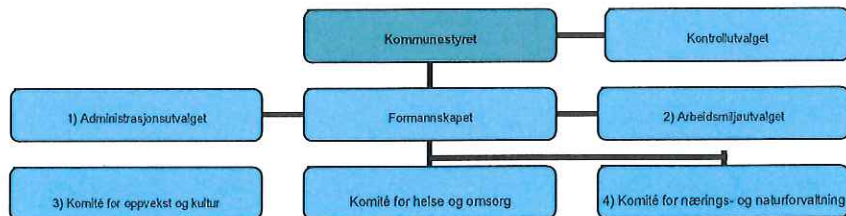
Dagens ordning: Seniorpolitikken i Grane kommune er forankret i lønnspolitisk plan og har følgende ordlyd pr. i dag:

Seniorpolitikken inntretr fom. fylte 62 år. Det gis kr. 10.000,- ekstra for denne aldersgruppen i 100 % stilling, hvert år fram til pensjonsalder ved fylte 67 år. Tillegget gis automatisk.stedet for tillegget kan det avtales redusert arbeidstid eller fridager som tilsvarer dette beløpet.

Endring fom 01.01.2019: Dagens ordning opphører fom 2019.

6.3 Ansvar 0. Politisk/ tilskudd

I tillegg kommer andre råd og utvalg oppnevnt av kommunestyret. Her kan nevnes:

- Rådet for eldre og funksjonshemmede
- Ungdområdet
- Skattetakstutvalget
- Overskattetakstutvalget
- Overformynderiet
- Forliksrådet
- Kommunens klagenemnd = Formannskapet

- 1) Formannskapet + 2 ansatte medlemmer
- 2) 3 medlemmer fra arbeidsgiversiden + 3 ansatte medlemmer
- 3) Komité for oppvekst og kultur er kommunens trafikksikkerhetsutvalg.*
- 4) Er kommunens Planutvalg. Erstatte tidligere Næringskomite som inkluderte vilt- og fiskeneemnd, motorferdselsutvalg samt tidligere friluftsnemnd. *

6.3.1 Økonomisk ramme

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019	% endring
10	Lønn	1 488 375	1 511 900	
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon	767 375	915 975	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon	831 000	821 000	
14	Overføringsutgifter	3 381 000	3 347 000	
	Total	6 467 750	6 595 350	2*

*Kommunevalg 2019 kr 150.000.

6.3.2 Tilskudd og kontingenter

ANSVAR	ART	TEKST	Forslag 2018	Forslag 2019	Endring kr	Endring %
200	11953	Kommunenes Sentralforbund	143 000	146 000	3 000	2%
200	11953	LVK-samarbeid	24 200	25 000	800	3%
200	11953	Utmarkskommunenes sammenslutning	34 000	35 000	1 000	3%
200	11953	Rådet for Nasjonalpark	13 900	15 200	1 300	9%
200	11953	Norske Parker	3 500	3 600	100	3%
200	11953	Medlemskontigent fylkesavtalen	22 600	23 000	400	2%
200	11953	Midt-Skandia	8 200	8 200	0	0%
200	11953	Sagavegen	5 000	5 000	0	0%
200	11953	Helgeland Friluftsråd	34 000	34 000	0	3%
200	13502	ARKIV I NORDLAND	60 000	60 000	0	0%
200	13503	RKK-KONTORET FOR VEFSNREGIONEN	159 000	159 000	0	0%
200	13507	KOMMUNEREVISJONEN	447 000	434 000	-13 000	-3%
200	13507	INDRE HELGELAND KONTROLLUTV.SEK.	57 000	59 000	2 000	4%
200	13700	HELGELAND REISELIV AS	108 000	109 000	1 000	1%
200	14700	Regionrådssamarbeid	100 000	100 000	0	0%
200	14700	Pendlertilskudd	100 000	100 000	0	0%
200	14700	Mosjøen Krisesenter	183 000	190 000	7 000	4%
200	14700	Varig tilrettelagt arbeid, HAG	233 000	242 000	9 000	4%
200	14700	Helgeland Landbruksrådgivning	40 000	30 000	-10 000	-25%
200	14700	Vefsnlaks	15 000	15 000	0	0%
200	14700	Fiplingdal Landhandel	15 000	15 000	15 000	0%
200	14700	Private veger	200 000	200 000	0	0%
200	14700	Turløypekjøring (FS 33/18)	20 000	50 000	30 000	150%
200	14700	Bygdeboksamarbeid	305 000	205 000	-100 000	-33%
200	14700	Bygdeblad	35 000	35 000	0	0%
200	14700	Granedagene	50 000	50 000	0	0%
200	14700	Grane Samfunnshus	15 000	15 000	0	0%
200	14700	Tilskudd andre trossamfunn	67 000	70 000	3 000	4%
200	14702	FORDELING POLITISKE PARTIER	50 000	52 000	2 000	4%
200	14703	ETABLERINGSTILSKUDD	125 000	125 000	0	0%
		TOTAL	2 672 400	2 610 000	-62 400	-2%

6.3.3 Kirken

Ansvar 0400. Budsjettert tilskudd kr. 1.685.000.

6.4 Ansvar 1. Sentraladministrasjon

6.4.1 Økonomisk ramme

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019	% endring
10	Lønn	8 814 566	9 139 346	
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon	3 755 400	3 822 300	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon	728 000	810 000	
14	Overføringsutgifter			
15	Finansutgifter	278 076	388 824	
16	Salgsinntekter	-95000	-200 000	
17	Refusjoner	-179 000	-169 000	
18	Overføringsinntekter			
	Total	13 302 042	13 791 470	4

6.4.2 Budsjett 2019 Sentraladministrasjon

Endring fra 2018 til 2019

Kr 100 000 mindre utgift/merinntekt.
Reduksjon i portoutgifter pga bruk av digital post/ Svar ut.
Inntekter på papirfakturaer. Gebyrlegging av de som skal ha papirutgave i stedet for faktura/avtalegiro el.

Tiltak vurdert i prosessen, men ikke funnet økonomi til tiltaket (eller andre årsaker)

Interkommunalt samarbeid på økonomifeltet.

Største utfordring 2019 i forhold til tidligere år

Å ha ansatteressurs og innkjøpsressurs til digitalisering av tjenester. Så lenge den digitale strategien ikke er vedtatt enda, så er utfordringsbildet ikke helt tydelig.

Robuste tjenester. Det kan hende at interkommunalt samarbeid er svaret når spørsmålet er hvordan vi kan bli mindre sårbare (ved oppsigelse, sykdom, annet fravær).

Arbeid med arkivplan.

6.5 Ansvar 2. Oppvekst- og kultur

6.5.1 Økonomisk ramme

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019	% endring
10	Lønn	34 019 120	34 949 406	
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon	3 853 200	4 271 550	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon	4 484 575	4 690 000	
14	Overføringsutgifter	584 000	600 000	
15	Finansutgifter	59 256	59 256	
16	Salgsinntekter	-2 363 274	-2 302 032	
17	Refusjoner	-2 564 263	-3 140 168	
18	Overføringsinntekter	-2 138 750	-2 297 719	
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	0	0	
	Total	35 933 864	36 830 293	2

6.5.2 Budsjett 2019 Oppvekst og kultur

Endring fra 2018 til 2019

Privat Barnehage:

Budsjett 2018 kr 2 500 000: Denne posten økes med kr 200 000.

Budsjett 2019 kr 2 700 000,- Økning skyldes økt driftstilskudd pr barn. Og det må også utbetales lønnstilskudd, da det er barn med nedsatt funksjonsevne i denne barnehagen

Kommunal Barnehage:

Det er flere familier som har fått innvilget søknad gratis kjernetid og redusert foreldrebetaling. Ansvar 2300 økes med kr 120 000, dette for å kompensere tap i inntekt.

Barnevern:

I 2019 blir det doubling i forhold til fosterhjem utplassering, dette utgjør en økning i kr 150 000 i budsjett 2019.

Akuttberedskap kr 25 000. (kommunalt samarbeid)

Voksenopplæring:

Enhet som driftes av grunntilskudd og persontilskudd. Budsjett 2018 kr 1 600 000.(overføring fra staten)

Budsjett 2019 kr 1 400 000. Reduksjon på grunn av færre elever. Dette fører også til reduksjon i bemanning i 2019. Driftes i 2019 på 1,7 årsverk

PPT

Økning kr 70 000

Tiltak vurdert i prosessen, men ikke funnet økonomi til tiltaket eller endre årsaker

Pc ansatte.

Ikke tatt med i driftsbudsjett i 2019

Digital timeplanlegging og vikarhåndtering i skolen.

Digitalt verktøy (min timeolan.no)

Lønn og personalkostnader utgjør store deler av kostnadene i skolen. Det er mange timer å spare på automatisering av timeplaner og vikarhåndtering.

Merkantil ressurs på skolen

Er i dag 50% stilling, det er behov for 100%

Største utfordring 2019 i forhold til tidligere år

Lovverk om redusert foreldrebetaling.

Ordningen går ut på at ingen skal betale mer enn 6 prosent av inntekten sin til barnehagen. I 2018 gjelder derfor denne ordningen for husholdninger med en samlet inntekt som er lavere enn 533 500 kroner per år.

Dette gjelder både kommunale og private barnehager.

(i 2018 5 barn gratis kjernetid og 6 barn redusert foreldrebetaling) økning i 2019

Vedtak om særskilt norskopplæring.

Dette utløser lærerressurs som ikke er lagt inn i budsjett. Nyansettelser må gjøres i skoleår. Økt lønnskostnader

Pc kjøp til ansatte.

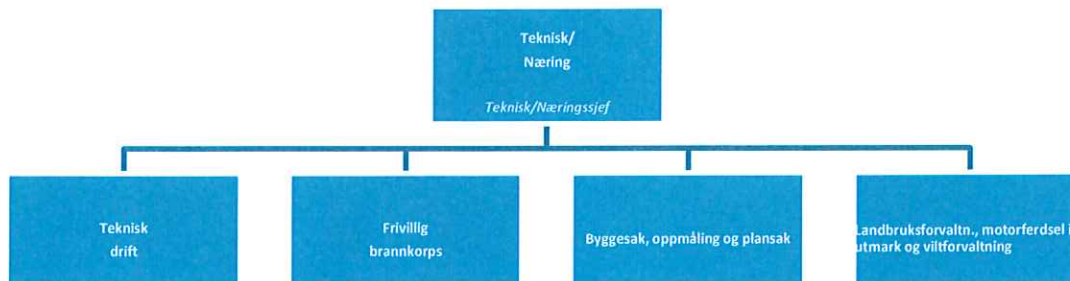
Oppvekst og kultur er en stor enhet med mange ansatte.

Alle ansatte har jobb Pc. Dette blir belastet av eget driftsbudsjett og til tider en stor utgift hvis det er mange pc`er som blir ødelagt i løpet av et år(kr 65000 i 2018)

Ikke tatt med i budsjett 2019. Må tas på drift hvis pc går i stykker, går på bekostning av inventar og utstyr på enhet.

6.6 Ansvar 4. Teknisk og næring

6.6.1 Økonomisk ramme

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019	% endring
10	Lønn	9 332 303	9 759 865	
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon	12 200 700	13 525 800	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon	1 230 000	1 770 000	
14	Overføringsutgifter	455 000	455 000	
15	Finansutgifter	9 047 556*	9 572 014*	
16	Salgsinntekter	-10 383 000	-11 361 030	
17	Refusjoner	-315 000	-335 000	
18	Overføringsinntekter	-929 000	-1 010 000	
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-1 016 040	-1 260 983	
	Total	19 622 519	21 115 666	8

*Økning pga avskrivninger investering

6.6.2 Budsjett 2019 Teknisk- næring

Endring fra 2018 til 2019
<p>Vintervedlikehold av veier Økte kostnader med ca. kr 500 000,- pr. år ift. forrige avtaleperiode. Vintervedlikeholdet av veier har vært konkurranseutsatt for en ny 5-års periode fra 2018 – 2023, og det er inngått nye fastprisavtaler med entreprenører med beredskapsperiode fra 01.11 – 15.04. Brøyting utenom beredskapsperiode er oppdragsbasert. Tidligere var beredskapsperioden fra 01.11 - 01.04.</p> <p>Snøscooterløyper Regnskapet for 2018 viser at driften av snøscooterløypene har fått en positiv utvikling ift. økonomi. Pr. dato viser regnskapet en netto kostnad på kr 12 000,-, men det ble budsjettert med en netto kostnad på kr 95 000,-. Målet må være at driften av snøscooterløypene finansieres med salget av kjøretillatelser (kortsalg), og for 2019 er det budsjettert med en kostnad på kr 8 000,- i netto driftskostnader.</p>

Det foreslås en mindre justering av pris på kjøretillatelse for dagskort, ukeskort og 3-dagerskort. Det foreslås også et nytt gebyr for manglende kjøretillatelse (ulovlig kjøring i løypenet) på kr 5 000,-. Disse forslåtte endringene er i samråd med Vefsn og Hemnes kommuner som foreslår det samme.

Feiing og tilsyn fyringsanlegg

Feiing og tilsyn av fyringsanlegg i fritidsboliger innføres som et nytt brannforebyggende tiltak. Dette pga. en ny Forskrift om brannforebygging med ikrafttredelse fra 01.01.2016. Vefsn kommune som er leverandør av feie- og tilsynstjenester iverksetter ordningen i både Vefsn og Grane fra og med 2019. Iht. forskriften skal feiing og tilsyn av fyringsanlegg utføres etter behov. Tiltaket skal finansieres med en ny avgift for feiing- og tilsyn av fritidsboliger på kr 534,- eks. mva. pr. pipeløp. Dvs. det samme beløpet som for boliger.

Nytt klubbhus

I 2017 ble det bygd et nytt klubbhus på Vegset. Klubbhuset er ferdigstilt og tatt i bruk, og har medført økte driftskostnader på idrettsanlegget med kr 70 000,- ift. budsjett 2018. Dette i form av avskrivning, strøm og forsikring

Strøm

I 2018 har det generelt vært et økt strømforbruk med økte kostnader til strøm i de fleste kommunale bygninger, som skoler, barnehage, administrasjonshus og sykeheim. Noe av det økte forbruket kan skyldes en spesiell vinter med mye frost, men det skyldes også økte strømpriser. Kostnadene til strøm i budsjett 2019 er derfor økt noe.

Gebyrer

Kommunale avgifter og andre gebyrer er økt med 3%, unntatt feie- og tilsynsavgift som ikke endres.

Tiltak vurdert i prosessen, men ikke funnet økonomi til tiltaket (eller andre årsaker)

Veier og bruer

Det er et generelt stort vedlikeholdsbehov av veier og bruer, men det er ikke mulig innenfor driftsbudsjettet å utføre mer enn det som absolutt er nødvendig. Dette gjør at spesielt grusveiene blir sårbare for skader i perioder med store nedbørsmengder. En systematisk oppgradering av veiene med forsterkning av bærelag, grøfterensk og utskifting av stikkrenner ville ha redusert vedlikeholdskostnadene betydelig i mang år.

Det er også et stort behov for asfaltering av veier. Mesteparten av behovet er reasfaltering og er dermed en driftskostnad, men dette er ikke mulig å realisere innenfor budsjetttrammen. Alternativet er at det bevilges midler til asfaltering over investeringsbudsjettet.

Bygninger

Det er også et generelt stort vedlikeholdsbehov av bygninger. Dette gjelder både innvendig og utvendig vedlikehold og gjelder både boenheter og andre bygninger. Målet må være å kunne gjennomføre et planmessig og løpende vedlikehold, men

med et begrenset budsjett er ikke dette mulig. Vedlikeholdet blir nå utført der behovet er størst og når det er praktisk mulig å gjennomføre vedlikehold.

Vann og avløp

Vann- og avløpsnettet krever også et løpende vedlikehold, og i 2019 burde det ha vært byttet membraner i Trofors vannverk. Dette har en kostnad på ca. kr 450 000,-, men dette er ikke mulig innenfor budsjettrammen. Membranene ble skiftet siste gang i 2013, og har normalt en levetid på 4 – 5 år.

Konsekvensen av å ikke skifte membraner er at rensingen blir dårligere og dermed blir det også dårligere vannkvalitet. Om ikke membranene skiftes i 2019, kan dette trolig ikke utsettes lenger enn til 2020.

I tillegg er det gamle vann- og avløpsrør som også burde ha vært skiftet. Dette er kostnadskrevende tiltak som bør realiseres innenfor investeringsbudsjettet om noen år.

Personalressurser og arbeidsmengde

Administrasjonen ved avdelingen har for stor arbeidsmengde ift. tilgjengelige personalressurser. Dette har delvis medført lang saksbehandlingstid innenfor en del fagfelt. Som en følge av dette har avdelingen innført rutiner med «Foreløpig melding i forvaltningssaker iht. Fvl. § 11 b» Dette betyr at søker får tilsendt informasjon om lang saksbehandlingstid pga. stor arbeidsmengde, informasjon om når saken kan forventes å bli behandlet og informasjon om hvem som er saksbehandler. Erfaringen med denne ordningen er positiv og vil derfor fortsette.

Administrasjonen har også innført en ordning med stengt kontor for publikum to dager pr. uke. Dette ble innført ca. 01. juni 2018, og konklusjonen så langt er at dette gir saksbehandlerne ro for å arbeide uforstyrret med saksbehandling og at dette dermed gir en effektivitetsøkning. Publikum tilpasser seg dette, og det registreres at publikum tar kontakt pr. telefon og avtaler tidspunkt med saksbehandler for møte. Konklusjonen er at også dette kommer til å fortsette.

Imidlertid er ikke de to tiltakene nok for å få utført alle arbeidsoppgavene som skulle ha vært gjort. Slik situasjonen er i dag er det bla. ikke kapasitet til å registrere bygninger i matrikkelen, og dette får også konsekvenser for eiendomsskatt og kartverket når nye bygninger og bygningsendringer ikke blir registret. Det er heller ikke kapasitet til å utføre befaring av nye bygninger og bygningsendringer i forbindelse med beregning av eiendomsskatt. Konsekvensen av dette er at det blir en forskjellsbehandling av bygningseierne i og med at noen slipper å betale eiendomsskatt.

Det er uten tvil behov for en 100% - stillingsøkning i administrasjonen ved avdelingen, men dette er ikke mulig å realisere innenfor budsjettrammen 2019. Det er heller ikke mulig å leie inn tjenester til slike oppgaver som det ikke er kapasitet til å få utført med eget personell. Det behandles ca. 50 – 60 byggesaker årlig, og det ideelle har vært at både matrikkelføring og befaring av eiendommene kunne utføres fortløpende, men dette er det ikke mulig å få til med den bemanningen som avdelingen har.

Arbeidsbiler

Teknisk utedrift disponerer arbeidsbiler som delvis begynner å bli slitt. Til tross for et jevnlig vedlikehold av bilene vil det bli behov for å fornye denne bilparken. I 2019 burde en bil ha vært skiftet ut, men trolig vil ikke dette la seg gjennomføre innenfor budsjettrammen.

Største utfordring 2019 i forhold til tidligere år

Generelt

Økning i budsjettammen fra 2018 til 2019 er ikke stor, og ettersom økte kostnader til vintervedlikehold beslaglegger en forholdsvis stor andel av rammeøkningen, blir det utfordringer for de øvrige driftsområdene.

Stillingsressurs

Den største utfordringen ift. tidligere år er at det ikke er mulig å realisere en økt stillingsressurs ved avdelingen. Imidlertid burde dette ha vært gjennomført etter at det ble innført eiendomsskatt for boliger og fritidsboliger i 2009. Planen den gangen var at avdelingen skulle ivareta det løpende arbeidet med eiendomsskatten, men dette har ikke vært mulig å gjennomføre pga. at kapasiteten ikke har vært tilstede.

Når eiendomsskatten ble innført fra og med 2009, ble det året før leid inn ekstra ressurser til å gjennomføre befaringer i felt av eiendommene og til beregning av eiendomsskatten, men når først ordningen ble innført forsvant også de økonomiske ressursene til dette viktige arbeidet, som også er en betydelig inntektskilde for kommunen.

Vedlikehold vannverk

Det er også en utfordring å ikke kunne iverksette nødvendig vedlikehold av Trofors vannverk med å skifte ut membranene i 2019. Konsekvensen blir dårligere vannkvalitet, men uansett må dette tiltaket gjennomføres om ikke alt for lenge.

Noen mindre utfordringer:

Det gamle klubbhuset

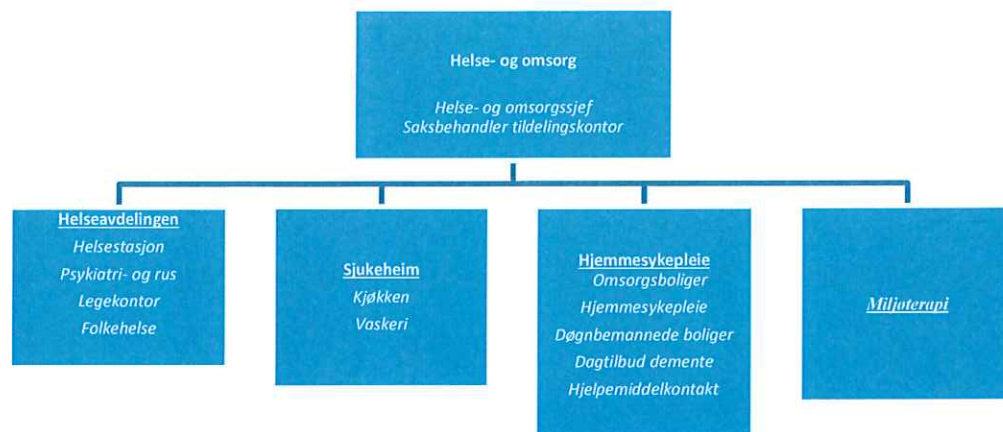
Det gamle klubbhuset burde ha vært sanert, men dersom det fortsatt skal benyttes som lager, bør vannet stenges fra slik at strømforbruket kan reduseres.

Snøscooterutgiftene og inntektene

Dersom det blir godkjent nye løypetraseer vil dette medføre større driftskostnader, men om inntektene øker med salg av flere kjøretillatelser er mer usikkert. En annen variabel som også er usikker og som påvirker økonomien er snø- og føreforholdene i den perioden løypene er åpne.

6.7 Ansvar 5. Helse og omsorg

6.7.1 Økonomisk ramme

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019	% endring
10	Lønn	43 676 332	46 867 451	
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon	3 872 947	3 082 930	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon	451 780	485 780	
15	Finansutgifter	0	27 324	
16	Salgsinntekter	-4 779 000	-4 855 000	
17	Refusjoner	-3 491 000	-7 400 750*	
18	Overføringsinntekter	-325 000	-245 000	
19	Finansinntekter- og transaksjoner	-15 000	0	
	Total	39 391 059	37 962 735	-4

*Økt tilskudd ressurskrevende brukere

6.7.2 Budsjett 2019 Helse- og omsorg

Endring fra 2018 til 2019
<p>Saksbehandler: får ansvar for midlene satt av til støttekontakter, flyttet fra rus/psykiatri: 120 000 kr</p>
<p>Hjemmetjenesten: tar inn lærling i løp over 4 år – 0,25 årsverk: Øker med 85 540 kr</p>
<p>Sykehjemmet: Ekstra ressurskrevende brukere – øker i antall – får dekket noe av de ekstra kostnadene, men disse pengene kommer etterskuddsvis. Sum ukjent pr nå.</p>
<p>Miljøterapi: Økt 1,35 årsverk pga medisinske krav om våkne nattvakter: 600 000 kr i grunnlønn + kvelds-/natt- og helgetillegg.</p>

Legetjenesten:

Kommunelege I tar del av spesialistutdanningen sin, innleie av vikarer i hans fravær. Vi vil søke om statlig støtteordning for om mulig dekke inn noe av disse utgiftene.

Helsestasjon: Jordmorressurs ut fra tilbud fra HLSH: 95 000 kr ++. HO-sjef kan vanskelig kombinere disse stillingene på sikt.

Tiltak vurdert i prosessen, men ikke funnet økonomi til tiltaket (eller andre årsaker)

- Øke stilling for saksbehandler
- Vaktmestertjeneste 20 % til bruk i hjemmetjenesten – vedlikehold og montering av brukerutstyr
- 40 % årsverk for dagaktivitetssenter – dette må vi ha på plass – får tilskudd til lokaliteter i nytt helsetun
- Robotifisering av renhold
- Helsesøsterutdanning
- Opprettholde 20 % stilling i Møteplassen
- Fysioterapeut 100 % - behov bl a i folkehelsearbeidet
- Omgjøring av prosjektstilling i psykisk helse og rus til fast stilling

Største utfordring 2019 i forhold til tidligere år

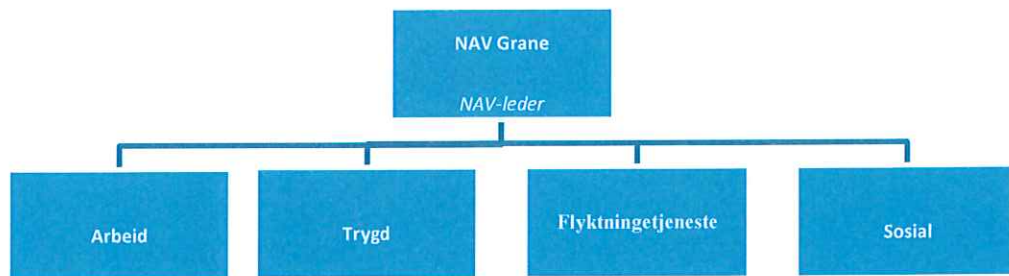
Hvordan frigjøre midler til kommende rentekostnader i nytt helsetun!

Effekten av tiltakene i budsjett 2018 kommer etter hvert for fullt:

- Saksbehandler red til 50% - i tillegg er hun kommunens repr mht velferdsteknologiprojektet i kommunen. Hun er for lite tilgjengelig i sin rolle fordi hun deles med annen stilling.
- Økende antall ekstra ressurskrevende brukere i sykehjemmet: Økt krav til antall personale samt økt kompetanse hos disse.
- Manglende fysioterapeut i Folkehelseavdelingen og også i kommunens generelle tilbud til innbyggerne – hvordan ivareta spes. muskel- og skjelettplager uten fysio?
- Generell utfordring å rekruttere fagutdannet personell – hvordan holde kommunen som attraktiv arbeidsplass
- Holde sykefraværet på 2017-nivå: Årsverk i avdelingen er redusert samtidig som behov for tjenester har økt – spesielt hjemmeboende. Her ser vi for oss videre økning og slitasjen hos medarbeiderne øker.
- Krav om psykolog i kommunen fra 2020 – må ha dette med i økonomiplanperioden

6.8 Ansvar 6. NAV

6.8.1 Økonomisk ramme (ansvar 6000-6399)

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019	% endring
10	Lønn	869 297	995 827	
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon	18 000	18 500	
14	Overføringsutgifter	852 000	950 000	
15	Finansutgifter	90 000	25 000	
16	Salgsinntekter			
18	Overføringsinntekter			
19	Finansinntekt og finanstransaksjon	-80 000	-15 000	
	Total	1 749 297	1 974 327	13

Flyktningebudsjettet (ansvar 6400) er innarbeidet i NAVs totale økonomiske ramme. Budsjettet gjengis i egen tabell under pkt. 6.8.7.

6.8.2 Budsjett 2019 NAV

Endring fra 2018 til 2019
<p>Det vil fortsatt i 2019 være fokus på å gjøre brukere god på digitale verktøy, digital utsending av brev i større grad</p> <p>NAV skal fortsette med å få personer i jobb, vi ser en del utfordringer med bosatte flyktninger i forhold til språk.</p> <p>Vi har i 2018 redusert vaktmesterstilling fra 20 % til å bare ha ved behov. Frivillighetsentral har ansvar for boveiledning i flyktningeboliger. 40 % stilling.</p>

Største utfordring 2019 i forhold til tidligere år
<p>Å fortsatt levere tjenester og følge opp brukere slik at man unngår økning i utbetaling av sosialhjelp. Fortsatt tett og god oppfølging for å sikre brukerens tjenester. Sikre at vi klarer å få brukere ut i jobb, sikre god språkopplæring for de som har et slikt behov. Dette for å sikre god integrering av flyktninger.</p>

Hvordan løser vi oppgaver på best mulig måte i kontoret utfra de ressurser vi har, vil interkommunalt samarbeid være en løsning.

6.8.3 Budsjett flyktingetjeneste

Total- alle sektorer samlet (Prosjekt 6400)

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019
10	Lønn	6 509 954	4 464 075
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon	725 800	980 600
13	Kjøp av tjenester	0	25 000
14	Overføringsutgifter	0	567 000
15	Finansutgifter	2 904 246	553 801
16	Salgsinntekter	-180 000	-200 000
17	Refusjoner	0	-2 176
18	Overføringsinntekter	-9 960 000	-6 388 300
	Total	0	0

Budsjett for flyktingetjenesten er utarbeidet utfra prognoser IMDI 2019.
Flyktingebudsjettet blir holdt utenfor ordinær drift.
Ubrukte midler, blir avsatt på eget disposisjonsfond.

Aktuelle sektorer har fått tilført midler som vist nedenfor:

Sektor 1- Sentraladm. (Renhold)

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019
10	Lønn	262 750	262 750
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon		
13	Kjøp av tjenester		
18	Overføringsinntekter fra Staten		
	Total	262 750	262 750

Sektor 2- Oppvekst (Voksenopplæring)

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019
10	Lønn	1 553 558	1 349 376
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon	156 000	172 800
17	Refusjoner	0	-2 176
18	Overføringsinntekter	-1 600 000	-1 400 000
	Total	109 558	120 000

Sektor 5- Helse- omsorg

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019
10	Lønn	316 614	316 614
13	Kjøp av tjenester		25 000
	Total	316 614	341 614

Sektor 6- NAV(flyktningetjenesten)

Art	Tekst	Budsjett 2018	Budsjett 2019
10	Lønn	4 377 032	2 535 335
11	Kjøp av varer og tjenester- egenproduksjon	569 800	807 800
14	Overføringsutgifter	0	567 000
15	Finansutgifter	2 904 246	553 801
16	Salgsinntekter	-180 000	-200 000
18	Overføringsinntekter fra Staten	-8 360 000	-4 988 300
19	Finanstransaksjoner	0	0
	Total	-688 922	-724 364

7 Investeringer

Investeringsbudsjettet for 2019 og investeringsplan videre i økonomiplanperioden blir vedtatt i kommunestyremøte i desember.

7.1 Investering 2019- 2022

Område	Finansieringsbehov				
	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022	Sum
VAR					
Trofors vannverk		500 000			500 000
Renseanlegg/avløp Svenningdal			4 000 000		4 000 000
Nytt serviceablegg ved ny E6				5 000 000	5 000 000
	0	500 000	4 000 000	5 000 000	9 500 000
Øvrige					
Helsetun Stormoen	53 000 000	10 000 000			63 000 000
Aktivitetspark Stormoen	600 000				600 000
Hjemmesiden	200 000				200 000
Uteområde GBU	200 000				200 000
Selvbetjeningsløsninger	300 000				300 000
Skype for business	100 000				100 000
IKT skolen (KS 12/15)	220 000	180 000	180 000		580 000
Asfaltering		2 000 000			2 000 000
Barnehage		100 000		300 000	400 000
Tjenestebil		220 000			220 000
GBU svømmebasseng			2 000 000		2 000 000
Grane kirke			500 000		500 000
Traktor			800 000		800 000
Utleieboliger oppgradering bygn			600 000		600 000
Vaktrom			1 500 000		1 500 000
Adm.bygg garasje/carport				200 000	200 000
Grunnerverv				200 000	200 000
Utleiebolig Fiplingdal				4 000 000	4 000 000
Utleieboliger for unge Trofors				400 000	400 000
Sum Øvrige	54 620 000	12 500 000	5 580 000	5 100 000	77 800 000
Sum samlet	54 620 000	13 000 000	9 580 000	10 100 000	87 300 000
Bruk av fond	8 000 000				
Investeringsstilskudd					
Låneopptak	46 620 000				
Sum Finansiering	54 620 000				

7.2 Investeringsplan 2019-2023

Tiltak	Beløp eks. moms	År	Avdeling Ansvar	Kommentar
Aktivitetspark Stormoen	600 000	2019	Oppvekst / Kultur	Aktivitetspark Stormoen
Grane Barne- og ungdomsskole Stormoen skole Uteområde	200 000	2019	Teknisk / Næring Skole	Det gjenstår en del arbeid med uteområdene ved GBU og Stormoen skole.
Helsetun Stormoen	53.0 mill.	2019	Teknisk / Næring Sykehjem	Hoveddel sykehjem og boliger
Hjemmesiden	200 000	2019	Sentraladm. / IKT	Videreutvikling av hjemmesiden
Selvbetjeningsløsninger	300 000	2019	Sentraladm. / IKT	Sikker portal for elektroniske skjema, gjenbruk av data og automatisering. Er ment å lette hverdagen for både ansatte og innbyggere.
Skype for business	100 000	2019	Sentraladm. / IKT	En samordnet kommunikasjonsplattform som muliggjør meldinger, konferanser, nettmøter og samarbeid på en effektiv måte. Samordning av telefontjenester og kalender i outlook. Dermed får personer som ringer saksbehandlere som er opptatte, beskjed om når de er tilgjengelige igjen.
IKT	220 000	2019	Oppvekst / Kultur Skole	Ladeskap Elev og lærerPC Skrivere Jfr. KS-sak nr. 12/15
Totalt 2019	54 620 000			
Asfaltering	2.0 mill.	2020	Teknisk / Næring Kommunale veger	Asfaltering av veier og ved kommunehuset
Barnehage	100 000	2020	Teknisk / Næring	

			Førskole	Det er behov for utskifting av en del inventar som er fra oppstart av barnehagen i 1994.
Helsetun Stormoen	10.0 mill.	2020	Teknisk / Næring Sykehjem	Fullføring av prosjektet
IKT	180 000	2020	Oppvekst / kultur Skole	Ladeskap Elev og lærerPC Skrivere Jfr. KS-sak nr. 12/15
Trofors Vannverk	500 000	2020	Teknisk / Næring Vann	Skifte av membraner
Tjenestebil	220 000	2020	Teknisk / Næring Biler og utstyr	Det er behov for å bytte ut en gammel arbeidsbil med en ny brukt.
Totalt 2020	13 000 000			
Grane Barne- og ungdomsskole Svømmebasseng	2.0 mill.	2021	Teknisk / Næring Skole	Betong smuldrer opp og det er lekkasje av klor. Det er derfor behov for oppgradering av svømmebassenget med nye fliser.
Grane kirke	500 000	2021	Grane Sokn	Forprosjekt utbedring av Grane kirke
IKT	180 000	2021	Oppvekst / kultur Skole	Elev og lærerPC Skrivere Jfr. KS-sak nr. 12/15
Traktor	800 000	2021	Teknisk / Næring Biler og utstyr	Traktoren ble innkjøpt ny i 2014. I 2021 er traktoren 7 år og brukt i ca. 6000 timer.
Utleieboliger og annen bygningsmasse Oppgradering utv.	600 000	2021	Teknisk / Næring Utleieboliger mm.	Det er et løpende behov for oppgradering av utleieboliger og annen bygningsmasse. Dette gjelder både tak, takrenner, vinduer og maling / beising. Det er et stort etterslep på dette driftsområdet.

Renseanlegg og Avløpsnett Svenningdal	4.0 mill.	2021	Teknisk / Næring Avløp	Det er behov for å ruste opp avløpsnettet i boligfeltet i Svenningdal. Det er gammelt og for liten kapasitet. Renseanlegg
Vaktrom	1.5 mill.	2021	Teknisk / Næring Utleieboliger	Tilbygg til Konvallv. 2. Døgnbemannet bolig / avlastningsbolig
Totalt 2021	9 580 000			
Adm.bygg Garsje / carport	200 000	2022	Teknisk / Næring Adm.bygg	Det er behov for en garasje eller en carport til parkering av kommunale tjenestebiler ved kommunehuset.
Barnehage	300 000	2022	Teknisk / Næring Førskole	Det er behov for å utvide gangen mellom avd. 3 og 4 pga. plassmangel. Dette kan gjøres ved å rive ut eksisterende toalett som ikke er i bruk.
Grane Barne- og ungdomsskole og Stormoen skole	200 000	2022	Teknisk / Næring Skole	Det er behov for egne frittstående bygg / skur for søppeldunker ved begge skolene.
Grunnerverv	200 000	2022	Sentraladm.	Grunnerverv av areal til serviceformål ved ny innfartsvei til Trofors i forbindelse med bygging av ny E6.
Utleiebolig Fiplingdal	4.0 mill.	2022	Teknisk / Næring Utleieboliger	Bygging av ny utleiebolig med to leiligheter til erstatning for sanering av tomannsboligen. Jfr. FS-sak 042/15.
Utleieboliger Leiligheter for unge Trofors	400 000	2022	Teknisk / Næring Utleieboliger	Forprosjekt vedr. bygging av kommunale leiligheter til unge i etableringsfasen.
Vann og avløp til nytt serviceanlegg ved ny E6	5.0 mill.	2022	Teknisk / Næring Vann og avløp	I forbindelse med etablering av nytt område for service og veikro vil det bli behov for fremføring av vann og avløp.

Totalt 2022	10 300 000			
Grane Kirke	10.0 mill.	2023	Grane Sokn	Hovedprosjekt utbedring av Grane kirke
Utleieboliger Leiligheter for unge Trofors	4.0 mill.	2023	Teknisk / Næring Utleieboliger	Hovedprosjekt. Bygging av utleieleiligheter til unge i etableringsfasen.
Hovedvannledning	2.0 mill.	2023	Teknisk / Næring Vann og avløp	Movegen, Almvassevegen og Bakkeveien. Skifte ut gamle jernrør og asbestledninger.
Veier og bruer Oppgradering	1.0 mill.	2023	Teknisk / næring Veier	Det er et løpende behov for oppgradering av veier. Gjelder massutskifting, grusing og skifte av stikkrenner. Det er også et stort behov for opprusting av bruer. Jfr. rapport fra Safe Control AS.
Totalt 2023	17.0 mill			

Planen er lagt inn skjematisk i pkt. 7.1

7.3 Økonomisk oversikt investering

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Inntekter			
Salg av driftsmidler og fast eiendom	30	0	0
Andre salgsinntekter	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	0	0	0
Kompensasjon for mva	3 327	0	0
Statlige overføringer	0	0	0
Andre overføringer	1 200	0	0
Renteinntekter og utbytte	0	0	0
Sum inntekter	4 557	0	0
Utgifter			
Lønnsutgifter	3	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	13 688	18 500	54 520
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0	0	0
Overføringer	3 327	0	0
Renteutgifter og omkostninger	0	0	0

Fordelte utgifter	0	0	0
Sum utgifter	17 018	18 500	54 520
Finanstransaksjoner			
Avdrag på lån	454	456	531
Utlån	1 820	-553	-554
Kjøp av aksjer og andeler	536	550	594
Dekning av tidligere års udekket	250	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	1 021	553	554
Avsatt til bundne investeringsfond	1 258	7	0
Sum finansieringstransaksjoner	5 339	1 013	1 125
Finansieringsbehov	17 800	19 513	55 645
Dekket slik:			
Bruk av lån	7 421	18 500	46 520
Salg av aksjer og andeler	55	0	0
Mottatte avdrag på utlån	2 070	463	501
Overført fra driftsbudsjettet	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	5 226	0	8 000
Bruk av bundne driftsfond	400	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	1 650	550	594
Bruk av bundne investeringsfond	978	0	31
Sum finansiering	17 800	19 513	55 645
Udekket/udisponert	0	0	0

Alle tall i 1000 kr

7.4 Budsjettskjema 2A investering

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Investeringer i anleggsmidler	17 018	18 500	54 520
Utlån og forskutteringer	1 820	-553	-554
Kjøp av aksjer og andeler	536	550	594
Avdrag på lån	454	456	531
Dekning av tidligere års udekket	250	0	0
Avsetninger	2 279	560	554
Årets finansieringsbehov	22 357	19 513	55 645
Finansiert slik:			
Bruk av lånemidler	7 421	18 500	46 520
Inntekter fra salg av anleggsmidler	85	0	0
Tilskudd til investeringer	1 200	0	0
Kompensasjon for mva	3 327	0	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	2 070	463	501
Andre inntekter	0	0	0
Sum ekstern finansiering	14 103	18 963	47 021
Overført fra driftsbudsjettet	0	0	0

Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0
Bruk av avsetninger	8 254	550	8 625
Sum finansiering	22 357	19 513	55 645
Udekket/udisponert	0	0	0

Alle tall i 1000 kr

7.5 Låneopptak

Det er i budsjett 2019 vedtatt låneopptak på kr.46.620.000.
Lånet tas opp med en nedbetalingstid på 40 år.

8 Vedlegg

8.1 Betalingsregulativ

Ansvar	Egenandeler	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
5	Inntekt inntil 2 G	205,00	pr måned	211,00	6,00	3 %
PLO	Inntekt 2G – 3G	976,00	pr måned	1 005,00	29,00	3 %
	Inntekt 3G – 4G	1 572,00	pr måned	1 619,00	47,00	3 %
	Inntekt 4G – 5G	2 301,00	pr måned	2 370,00	69,00	3 %
	Inntekt 5G + Hjemmehjelp	3 072,00	pr måned	3 164,00	92,00	3 %
		290,00	pr time	299,00	9,00	3 %
Ansvar	Salg	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
5	Middag hel porsjon	72,00		74,00	2,00	3 %
PLO	Middag liten porsjon	62,00		64,00	2,00	3 %
	Kveldsmat/frokost	31,00	pr måltid	32,00	1,00	3 %
	Middag pårørende	72,00		74,00	2,00	3 %
	Utbringning av middag	16,00	pr måltid	16,50	0,50	3 %
Ansvar	Leieinntekter	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
PLO	Egenandel trygghetsalmer 2016- analog	260,00	pr måned	260,00		3 %
	Egenandel trygghetsalmer 2016- GSM	288,00	pr måned	288,00		3 %
Ansvar	Brukerbetaling sjukeheim	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
5	Døgnoophold	160,00	pr døgn	Sentrale satser foreligger desember		
	Dag/natt opphold	80,00	pr døgn			
	Langtidsplass- 75 % trygd					
	Langtidsplass- 85 % kapitalinntekt					
	Avlastningsplass	Gratis		Gratis		

Ansvar	Fakturering	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
1						
Sentraladm	Gebyr papirfaktura	0	Pr stk	50,00		
Ansvar	Brukerbetaling barnehage	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
2	Barnehage – hel plass (Satsen vedtatt sentralt)	2 910,00	pr måned	2 980,00	70,00	2 %
OK	Deltidstilbud pr. dag	662,00	pr måned	682,00	20,00	3 %
	Halv plass	1 655,00	pr måned	1 705,00	50,00	3 %
	4 dager/uka	2 648,00	pr måned	2 728,00	80,00	3 %
	3 dager/uka	1 986,00	pr måned	2 046,00	60,00	3 %
	2 dager/uka	1 324,00	pr måned	1 364,00	40,00	3 %
	1 dag/uka	662,00	pr måned	682,00	20,00	3 %
	Ekstra dager barnehage	255,00	pr dag	265,00	10,00	4 %
	Utvidet åpningstid/ekstra timer/barnehage	57,00	pr time	60,00	3,00	5 %
	Mat- hel plass	250,00	pr måned	260,00	10,00	4 %
	Mat- halv plass	125,00	pr måned	130,00	5,00	4 %
	Mat- 3 dager/uka	150,00	pr måned	156,00	6,00	4 %
	Mat- 2 dager/uka	100,00	pr måned	104,00	4,00	4 %
	Mat- 1 dag/uka	50,00	pr måned	52,00	2,00	4 %
	Mat- Ekstradager	25,00	pr dag	26,00	1,00	4 %
	Kosepenger	73,00	pr dag	76,00	3,00	4 %
	Frokost på skolen, eksl. Mva	15,50	pr dag	16,50	1,00	6 %
	SFO-24,5 t/u, morgener/etterm./skolefridager	22,00	pr time	23,00	1,00	5 %
	SFO-18,5 t/u, etterm./skolefridager	22,00	pr time	23,00	1,00	5 %
	SFO-9 t/u, ettermiddager på skolefridager	22,00	pr time	23,00	1,00	5 %
	SFO- 9,5 t/u, skolefridag	22,00	pr time	23,00	1,00	5 %
	Ferietilbud SFO	22,00	pr time	23,00	1,00	5 %
Ansvar	Brukerbetaling	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
2 OK	Enetimer – barn og unge 22 ½ min./uke.	1 992,00	pr måned	2 052,00	60,00	3 %
	Enetimer voksne, 22 ½ min./uke.	2 310,00	pr måned	2 380,00	70,00	3 %

	Gruppeundervisning (3-6 elever) – 45 – 90 min/uke. Gruppeundervisning (over 6 elever) – 90 min/uke. Gruppeundervisning (over 6 elever) – 30 – 45 min/uke. Salg av tjenester friv. lag / organisasjoner. Salg av tjenester til grunnskole / barnehage. Særskilte prosjekt.	1 591,00 830,00 413,00 75 % av kostnad 100% av kostnad Ihht. reel kostnad	pr måned pr måned pr måned	1 639,00 855,00 426,00 75 % av kostnad 100% av kostnad Ihht reel kostnad	48,00 25,00 13,00	3 % 3 % 3 %
Ansvar	Billettinntekt og utleie	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
2 OK	Fritidsbading – voksne. Fritidsbading – barn.	0,00 0,00		0,00 0,00	0,00 0,00	0 % 0 %
Ansvar	Fellingsavgift fastsatt av Miljødirektoratet	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
4	Voksen elg Eigkalv Voksen hjort Hjortekalv	537,00 316,00 411,00 249,00	pr skutt dyr pr skutt dyr pr skutt dyr pr skutt dyr	537,00 316,00 411,00 249,00		0 % 0 % 0 % 0 %
	Saksbehandlingsgebyr- Fastsatt i forskrift av Landbruks- og matdepartementet	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
	Jordloven- Deling Konsesjonsloven – Søknad om konsesjon	2 000 5 000		2 000 5 000	0 0	0 % 0 %
	Snøscooter	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
	Kjøretillatelse dagkort Grane kommune Kjøretillatelse årskort Grane kommune Kjøretillatelse ukeskort Grane kommune Kjøretillatelse tre-dagerskort Grane kommune Gebyr for manglende kjøretillatelse (ulovlig kjøring)	135,00 900,00 360,00 225,00 0,00		150,00 900,00 400,00 250,00 5 000,00	15,00 0,00 40,00 25,00 5 000,00	11 % 0 % 11% 11% 100%
	Renovasjon eks. mva	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
4	80 L 140 L 240 L 360L 660 L	2 040,00 2 040,00 2 040,00 2 040,00 9 342,00		2 040,00 2 040,00 2 040,00 2 040,00 9 342,00	0,00 0,00 0,00 0,00 0,00	0 % 0 % 0 % 0 % 0 %

	Volumavhengig gebyr eks. mva	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
	80 L	369,00		369,00	0,00	0 %
	140 L	646,00		646,00	0,00	0 %
	240 L	1 107,00		1 107,00	0,00	0 %
	360L	2 546,00		2 546,00	0,00	0 %
	Fritidsrenovasjon					
	Hytte alt 1	950,40		950,40		
	Hytte alt 2	1450,00		1 450,00		
	Fritidsbolig nr 2	475,00		475,00		
	Fri levering fra 1. mai					
	Husholdninger alle dunkestørrelser	193,00		193,00		
	Hytte alt 1	100,00		100,00		
	Hytte alt 2	100,00		100,00		
	Fritidseiendom nr. 2	53,00		53,00		
	Kommunalt tillegg eks. mva	120,00	pr. år	125,00	5,00	4 %
	Hovedpostene for byggesaksgebyrer	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
4 Teknisk	Byggetillatelse næringsbygg (200 m ²)	13 923,00		14 340,00	417,00	3 %
	Byggetillatelse bolighus i 2 et. (120 m ²)	8 251,00		8 498,00	247,00	3 %
	Byggetillatelse mindre bygg/hytter (60 m ²)	5 208,00		5 364,00	156,00	3 %
	Endring av byggesak	1 241,00		1 278,00	37,00	3 %
	Godkjenning av foretak	2 376,00		2 447,00	71,00	3 %
	Meldingssaker	1 524,00		1 569,00	45,00	3 %
	Hovedpostene for oppmålingsaker	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
4 Teknisk	Oppretting av grunneiendom 0-500 m ²	7 202,00		7 418,00	216,00	3 %
	Oppretting av større grunneiendom	14 404,00		14 836,00	432,00	3 %
	Punktferste, oppmåling	7 202,00		7 418,00	216,00	3 %
	Grensejustering, festegrunn, jordsameie	2 400,00		2 472,00	72,00	3 %
	Arealoverføring, kr 1 000 pr. daa over 0,5 daa	9 602,00		9 890,00	288,00	3 %
	Betjening av henvendelser, feltarbeid pr. time	1 200,00		1 236,00	36,00	3 %
Timepris kontorarbeid	891,00		917,00	26,00	3 %	

		Sats 2018	119,00	Periode	Forslag 2019	122,00	3,00	3 %
		Sats 2018	2 060,00	Periode	Forslag 2019	2 121,00	61,00	3 %
	Hovedpostene for vann- og avløpsgebyrer	Sats 2018		Periode	Forslag 2019		Endring	Endring %
4 Teknisk	Tilknutting av vann	5 482,00			5 646,00	164,00		3 %
	Tilknutting av avløp	5 433,00			5 595,00	162,00		3 %
	Årsavgift vann (bolig)	4 283,00			4 411,00	128,00		3 %
	Årsavgift vann (hytte)	2 141,00			2 205,00	64,00		3 %
	Årsavgift avløp (hytte)	2 608,00			2 686,00	78,00		3 %
	Årsavgift vann målt forbruk pr. m ³	15,50			16,00	0,50		3 %
	Fastpris pr. år/vannmåler pr. boenhet	2 824,00			2 908,00	84,00		3 %
	Årsavgift avløp inkl. slambehandling	5 657,00			5 826,00	169,00		3 %
	Årsavgift avløp målt forbruk pr. m ³	30,00			31,00	1,00		4 %
	Slamtømming inntil 4 m ³	1 978,00			2 037,00	59,00		6 %
	Slamtømming, tillegg pr m ³ over 4 m ³	332,00			341,00	9,00		3 %
	Utslippssak, sandfilter	1 992,00			2 051,00	59,00		3 %
	Utslippstillatelse for oljeholdig avløpsvann	2 085,00			2 147,00	62,00		3 %
		Feiing og brannvern	Sats 2018		Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
	Feie- og tilsynsgeift pr. pipeløp helårsbolig eks. mva	534,00			534,00	0,00		0 %
	Feie- og tilsynsgeift pr. pipeløp fritidsbolig eks. mva				534,00	534,00		100 %
	Brannutrykning ved unødig alarm eks. mva	5 305,00			5 464,00	159,00		3 %
	Salg av info til Norsk Eiendomsinformasjon AS(Ambita-Infoland)	Sats 2018		Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %	
	Landbrukseieendom/ Gårdskart	219,00			225,00	6,00		3 %
	Matrikkelbrev	221,00			227,00	6,00		3 %
	Målebrev	115,00			118,00	3,00		3 %
	Kommunale festkontrakter/ festeavgift	115,00			118,00	3,00		3 %
	Godkjente bygningstegninger	320,00			329,00	9,00		3 %
	Ferdiggattest/midlertidig brukstillatelse	115,00			118,00	3,00		3 %
	Vei, vannforsyning og avløpsforhold	110,00			118,00	8,00		3 %
	Kommunale avgifter og eiendomsskatt	115,00			118,00	3,00		3 %

	Restanser og legalpant Gjeldende planstatus med bestemmelser	115,00 168,00	Periode	118,00 173,00	3,00 5,00	3 % 3 %
	Hovedpostene for plan- og disp.behandling	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
4	Teknisk					
	Behandling av planprogram	3 090,00		3 182,00	92,00	3 %
	Behandling av konsekvensutredning	3 090,00		3 182,00	92,00	3 %
	Disp. reg.planer som ikke krever høring	2 060,00		2 121,00	61,00	3 %
	Disp. reg.planer som krever høring	3 090,00		3 182,00	92,00	3 %
	Disp. fra k.planens arealdel LNF m/forbud	5 150,00		5 304,00	154,00	3 %
	Disp. fra k.planens arealdel øvrige områder	3 090,00		3 182,00	92,00	3 %
	Mindre vesentlig reguleringsendring	5 150,00		5 304,00	154,00	3 %
	Reg.pl.beh. – enkel plan i utbyggingsomr.	8 240,00		8 487,00	247,00	3 %
	Reg.pl.beh. – i LNF m/forbud og ressurskr.	25 750,00		26 522,00	772,00	3 %
Ansvar	Leieinntekter	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %
4	Teknisk					
	1/3 av hallen	320,00	pr. time	329,00	9,00	3 %
	2/3 av hallen	385,00	pr time	396,00	11,00	3 %
	Hele hallen	450,00	pr time	463,00	13,00	3 %
	Halve hallen	1 926,00	pr dag	1 983,00	57,00	3 %
	Garderobes m/toalett	385,00	pr dag	396,00	11,00	3 %
	1/3 av hallen- private arrangement	385,00	pr time	396,00	11,00	3 %
	2/3 av hallen- private arrangement	450,00	pr time	463,00	13,00	3 %
	Hele hallen- private arrangement	515,00	pr time	515,00	-	0 %
	Halve hallen- private arrangement	3 851,00	pr dag	3 966,00	115,00	3 %
	Garderobes m/toalett- private arrangement	515,00	pr dag	530,00	15,00	3 %
	Auditoriet	642,00	pr gang	661,00	19,00	3 %
	Skolekjøkken/ kantine	515,00	pr gang	530,00	15,00	3 %
	Innebygdsboende, 10 prosent av brutto inntekt	3 851,00		3 851,00	-	0 %
	Utenbygdsboende, 10 prosent av brutto inntekt	6 419,00		6 611,00	192,00	3 %
	Kommunestyresalen	386,00	pr gang	397,00	11,00	3 %
	Formannskapsalen	386,00	pr gang	397,00	11,00	3 %

Ansvaret	Møterom kantine	386,00		pr gang	397,00		11,00	3 %	
		Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %			
4	Teknisk								
		Skuddpremie kråke	50,00	pr skutt dyr	50,00				0 %
		Skuddpremie ravn	50,00	pr skutt dyr	50,00				0 %
		Skuddpremie mink	100,00	pr skutt dyr	100,00				0 %
		Skuddpremie mår	200,00	pr skutt dyr	200,00				0 %
		Skuddpremie rødrev	300,00	pr skutt dyr	300,00				0 %
		Skuddpremie gaupe	2 500,00	pr skutt dyr	2 500,00				0 %
6	NAV	NAV	Sats 2018	Periode	Forslag 2019	Endring	Endring %		
		Enslige	5 700,00	per måned					
		Ektepar/samboere	9 500,00	per måned					
		Person i bofelleskap	4 750,00	per måned					
		Barn 0-5 år	2 200,00	per måned					
		Barn 6-10 år	2 900,00	per måned					
		Barn 11-17 år	3 700,00	per måned					
		<u>Lav sats for livsopphold i Grane kommune:</u> 50 % av statlige veiledende satser.							

Blir ferdigstilt når sentrale satser foreligger.

